

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SAUSIS — JANUARY 14, 1982

Nr. 11

AUSRA Nr. 18 (58)

LIETUVIAI IR LENKAI

(Tęsinys)

Pokario metais lietuvių ir lenkų santykiuose įvyko didžiulius poslinkius į gerąją pusę. Tai galima paaikškinti tuo, kad tarp mūsų kraštų įsiterpė Baltarusija, todėl išnyko teritoriniai ginčai, išskyrus, žinoma, Suvalkų trikampį, kurio klausimą ateityje būtinai reikės išspręsti. Prie santykių atšilimo prisidėjo tai, kad Lenkijoje neliiko tradicinių kurstytojų prieš lietuvius. Didžiausi lietuvių priešai lenkuose buvo Vilniaus krašto lenkai, kurių gyslose tekėjo lietuviškas kraujas ir dažno pavardė lietuviška, o taip pat iki pat kaulų smegenų sulenkę bajorai, Nepriklausomybės metais išvyti iš savo dvarų. Šito elemento įtaka pokario metais lenkų tautai minimali.

Baigėsi nacionaliniai nesutariai, ir lietuviui staiga atrodė, kad jų tiek teikiama ir neapkeičiama yra puikūs, draugiški žmonės, malonūs kaimynai. Paskaitę B. Sruogos "Dievų mišką" — su kokių brolių pasiaukojimu nacių konclagerių lenkai gelbėjo lietuvius, kaip plėšė plėšė juos iš tikros mirties. Po karo keliantis Lietuvos lenkams į Lenkiją, kad pabėgtų nuo čekistų siuntėjimo ir kolūkių, į Lenkiją išvyko nemažai lietuvių. Jie ten turi savo draugijas, savo mokyklas, leidžia laikraštį, spauda. Lenkijoje mielai priimami mūsų muzikantai, dailininkai, rašytojai.

Iš viso, jei kalbėsime apie užsienio santykius su Lietuva, tai iš visų pasaulio tautų lenkai glaudžiausiai bendrauja su mumis, labiausiai domisi mūsų gyvenimo aktualijomis, ypač kultūrinėmis. Šiuo metu lenkuose rasime gerų draugų ir bičiulių, visada pasiruošusių mums padėti.

Pastaraisiais metais lenkų tautą ir ypač jos Bažnyčią pasiekė džiugi žinia — pirmą kartą Bažnyčios istorijoje išrinktas lenkas popiežiumi. Šis faktas sukėlė daug džiaugsmo ir vilčių ne tik lenkams, bet ir lietuviams. Šv. Tėvo nuolat pabrėžiama simpatija mūsų tautai, jo noras padėti mūsų Bažnyčiai, pagaliau jo žodžiai, kad pusė jo širdies yra Lietuvoje, privertė stipriai plakti visų mūsų geros valios lietuvių širdis. Garbė ir šlovė tautai, davusiai tokį didį vyrą!

Dabar mūsų miestų spaudos kioskuose nemažai leidinių užsienio kalba. Didžiausią dalį šių leidinių sudaro Lenkijos periodinė spauda — labiausiai perkama. Perka pagyvenę žmonės, perka ir jaunimas vien dėl iliustracijų. Užsienio knygų knygynuose dažnai parduodami lenkų leidiniai.

Mes turime draugauti. Mes turime bendrauti su lenkais. Turime užmiršti visas priežastis, kada nors kėlusias neapykantą. Bet Liublino unija turi būti palaidota visiems laikams!

A. Žuvintas
(Pabaiga)

džiausi skyrėsi taip pat skirti lenkaiškai spaudai. Ir ten pirkėjų netrūksta.

Prieš keletą metų Suvalkuose pradėjo veikti stipri televizijos retransliacijos stotis, todėl dabar visą pietvakarių Lietuvą turi galimybę arčiau susipažinti su Lenkija, taip pat pažūrėti vakarietiško filmo, kurių lenkai rodo gana daug. Tiesa, piktai liežuviai teigia, kad tokia galinga stotis, siekianti net iki Jonavos — lenkiška diversija, skirta sustiprinti gerokai susvyruusias lenkiškumo pozicijas Lietuvoje ir Baltarusijoje. Ar tai tiesa, ar ne — palieku pačių lenkų sąžinei.

Tiesa, pasitaiko ir negatyvių reiškinų. Vienas iš jų — iškilmingas Žalgirio mūšio 550-ųjų metinių minėjimas Lenkijoje 1960 m. Visos masinės informacijos priemonės slovino lenkų ginklo pergale. Deja, tik lenkų. O juk kiekvienas mokinukas žino, kad prie pergalės lygia dalimi prisidėjo ir Lietuva. Bet tuose minėjimuose Lietuvai buvo skirta tik labai kukli vieta. Suprantama, visa tai mus nuteikia nemaloniai.

Jei užsimintas Žalgiris, vėl paminėti ir garsų lenkų filmą "Kryžiuočiai", išėjusį į ekranus jubiliejaus metu. Šiame filme ne tik sumenktas lietuvių vaidmuo, bet ir parodyti žemaičiai aiskiai sukarikatūrinti — kažkokios laukinės būtybės, apsidangčiusios vien kailiais, labiau panašios į papuusus, negu į europiečius. Jie — visiškai priešingybė civilizuotiems ir dailiai aprengtiems lenkų kariaus. Tad nenuostabu, kad šis taip puikiai pastatytas filmas sukėlė didžiulį Lietuvos visuomenės nepasitenkinimą.

Rimtu priekaištu, vaizduojant lietuvių, susilaukė lenkų filmas "Lokys" (pagal P. Merime apysaką) ir "Tvanas" (pagal H. Senkevičiaus romaną).

Kokios pozicijos dabar ir ateityje laikytis mums lenkų atžvilgiu? Ar vėl skatinti neapykantą ir nepasitenkinimą, ar siekti didesnio suartėjimo su šia tauta?

Nesukubėkime į šį klausimą atsakyti nepagalvojus. Vienas iš pagrindinių tautos didybės bruožų yra sugebėjimas kitoms tautoms dovanoti praeities skriaudas ir neužmiršti jų nuopelnų.

Mes turime draugauti. Mes turime bendrauti su lenkais. Turime užmiršti visas priežastis, kada nors kėlusias neapykantą. Bet Liublino unija turi būti palaidota visiems laikams!

A. Žuvintas
(Pabaiga)

Popiežius Jonas Paulius II-sis kalbėjo savo auditorijai Vatikane apie didelį nerimą ir rūpestį, kurį jis pergyvena dėl "savo tautiečių, tos pačios tėvynės sūnų ir dukterų likimo".

PADĖTIS LENKIOJE

Vasario 1 norėtų baigti karo stovį

Varšuva. — JAV ambasada Varšuvoje iškėlė Lenkijos užsienio reikalų ministerijai protestą dėl svečių, ateinančių į ambasadą, varžymo. Lenkams policija visai neleidžia įžengti į užsienio ambasadas, tačiau šią savaitę buvo sulaukyti vienas britas ir vienas jugoslavas, kurie norėjo aplankyti JAV ambasadą. Šitokie suvaržymai nesiderina su diplomatinės praktikos, sakoma proteste.

Lenkijos vicepremjeras J. Ozdowski pareiškė užsienio korespondentams, kad vyriausybė norėtų užbaigti karinę padėtį vasario 1 d., jei šalys leis. Klausimai jį atsakė pasakyti, kur dabar laikomas "Solidarumo" vadovas Lech Walesa, tačiau pridėjo, kad ateities darbininkų unijų veikloje Walesa galės dalyvauti, jei norės.

Komunistų partijos laikraštis "Trybuna Ludu" išspausdino partijos kontrolės komiteto J. Urbanski straipsnį, kuriame jis pabrėžia partijai panaudoti šį karinės padėties laikotarpį partijos su-

stiprinimui ideologine ir politine prasme. Jis irgi kalbėjo apie reikalą turėti darbininkų unijas, kuriose nebūtų antisocializmo.

Varšuvos radijas paskelbė, kad antradienį posėdžiavo Lenkijos komunistų partijos politbiuras, svarstė ekonominę ir politinę šalies padėtį. Politbiuras ragino partijos narius aukoti nuo potvynių nukentėjusiems lenkams, ypač Plocko apylinkėse, kur namų neteko apie 8,000 žmonių.

Moskvoje užsienio reikalų ministeris Čyrek po dviejų dienų posėdžių su Gromyko ir kitais Kremliaus pareigūnais, pasirašė bendrą pareiškimą, kuriame smerkiama Amerika, NATO valstybių blokas, Europos Bendroji Rinkla už Lenkijos krizės gilinimą, už kišimąsi į Lenkijos vidaus reikalus, už Sovietų Sąjungos puolimą ir sankcijas. Maskvos spauda išreiškia pasitenkinimą, kad Lenkijos vyriausybė pati ėmėsi tvarkyti valstybės priešus sukeltą anarchiją ir, kad šiuo metu padėtis yra valdžios kontrolėje.

KAMPANIJA PRIEŠ LENKIJOS ŽYDUS

Irodinėjama — žydai tvarko "Solidarumą"

(Tęsinys)

Amerikos žydų žurnalas "Sentinel" išspausdino rabino Howard Kaplan laišką. Jis klausia, ar lenkai nusipelnė simpatijų po jų praeities veiksmų prieš žydus? Kaplanas rašo, kad lenkai šaukiasi pagalbos, jie prašo laisvojo pasaulio gelbėti juos nuo pikto prišpaudėjo — Sovietų Sąjungos. Tačiau, ar prispausti lenkai yra nors kiek geresni už savo prišpaudėjus? Tarp dviejų pasaulinių karų Lenkijos valdžios sakydavo, kad jos laisvos ir demokratiškos, tačiau lenkų vyriausybės išleido griežtus įstatymus, kurie spaudė mažumas, gyvenančias Lenkijoje. Įstatymai uždarė mažumų kultūrinę veiklą, mokyklas, kurios veikė tarp ukrainiečių, gudų ir lietuvių. Lenkijoje žydėjo antisemitizmas. Žydai nebuvo priimami į universitetus, lenkai boikotavo žydų parduotuves, buvo siūlymų uždrausti žydų skerdyklas. Lenkijos valdžia padėjo

naciams sugriauti Čekoslovakiją. Antrojo pasaulinio karo metu lenkai nesijungė su žydais prieš vokiečius okupantus, tačiau išduodavo žydų šeimas naciams, dažnai už svarą ekstra cukraus. Net žydų partizanai, kurie naršė kovoje prieš nacių, dažnai būdavo peršaukami ir paliekami mirti, negaudami nė trupučio pagalbos iš lenkų partizanų, rašo rabinas Kaplan, nurodęs, kad todėl Hitleris ir planavo statyti savo baisiausias mirties stovyklas ne nacių Vokietijoje, bet Lenkijoje. Jis tikėjo, kad lenkai nesipriešins tokiems veiksams, ko nepasaulė mažumas, gyvenančios Lenkijoje. Įstatymai uždarė mažumų kultūrinę veiklą, mokyklas, kurios veikė tarp ukrainiečių, gudų ir lietuvių. Lenkijoje žydėjo antisemitizmas. Žydai nebuvo priimami į universitetus, lenkai boikotavo žydų parduotuves, buvo siūlymų uždrausti žydų skerdyklas. Lenkijos valdžia padėjo

TRUMPAI IŠ VISUR

— Naftos, chemikalų ir atominių įmonių darbuotojų unija susitarė su Gulf Oil bendrove dėl naujos darbo sutarties. Naftos darbininkai, kurie vidutiniškai uždirba 11.66 dol. per val., gaus 1.05 dol. daugiau pirmaisiais metais ir dar po 90 c. į valandą antraisiais sutarties metais.

— Šiaurinėje Airijoje kalėjime bado streiką pradėjo du protestantai. Jie reikalauja, kad juos atskirtų nuo katalikų kalinių, kurių respublikos armijos narių, kurie kalėjime juos persekioja.

— Italijos policija suėmė dar du "raudonosios brigados" narius, kurie veikė Romos apylinkėse. Vienoje slėptuvėje buvo rastos nemažos kiekis ginklų.

— Italijoje policija ir kariuomenė saugoja karines bazines, prie NATO istaigų padvigubintos saugybos. Buvo išaiškinti teroristų planai Romoje pulti valdančios krikščionių demokratų partijos rūmus.

—Automobilių darbo unijos skyrėsi derybose su Harvester Co. padėjo atsiskirti algų pakėlimo ir priedų, jei bendrovė padėdų neatleisti darbininkų. Bendrovė atsisakė garantuoti darbus, iš kurių atleisti jau 10,000.

— Mozambiko prezidentas paskelbė penkis ministerius, jų tarp vidaus ir gynybos.

— Singapure išaiškintas slapto "liaudies išlaisvinimo organizacijos" sąmokslas paimti valdžią. Suimta 10 žmonių.

— Ganos diktatorius Jerry Rawlings sudarė septynių asmenų vyriausią valdžios tarybą, kurioje yra vienas katalikų kunigas, vienas studentas. Pats Rawlings yra 34 metų amžiaus.

— Federalinė Aviacijos administracija pasidžiaugė, kad per praėjusius 26 mėnesius civilinėje aviacijoje nebuvo avarijų, kurioje būtų žuvę keleiviai. Per tą laiką, nežūrint kontrolierių streikų, aviacijos bendrovės turėjo 500 milijonus keleivių ir padarė apie 10 milijonų skridimų.

— Izraelio spauda skelbia, kad Sirija paskutiniu metu labai sustiprino karines jėgas tarp Golan aukštumų, kurias Izraelis prisijungė, ir Damasko.

ir lietuviai buvo priversti palikti naujų sienų Lenkiją ir apsigyventi kitose šalyse. Ar lenkai užsitarė mūsų simpatijų, klausia rabinas H. Kaplan.

Daugiau lėšų žvalgybos įstaigoms

Nutarta sustiprinti saugumo agentūras

Washingtonas. — Vyriausybės šaltiniai atidengė, kad prezidento Reagano vyriausybė nutarė gerokai sustiprinti Amerikos žvalgybos įstaigų veiklą. Pagrindinėms žvalgybos agentūroms per paskutinius 10 — 15 metų buvo atimta daug galių ir lėšų, todėl jų veikla susilpnėjo, teko sumažinti darbuotojų skaičių. Jau prezidentas Carteris buvo įtikintas, kad JAV žvalgybos agentūros neatlieka savo uždavinių, atsilieka nuo Amerikos priešų propagandos srityje, nesugeba įspėti ateities krypčių pasaulyje, kuris darosi vis pavojingesnis. Prezidentas Carteris buvo įsitikinęs, kad JAV žvalgybos įstaigos nežinojo, kas dedasi Irane, kai ten buvo nuverstas valstybės valdovas. Nebuvo žinių ir apie revoliucionierių ketinimus pagrobti JAV ambasadą, suimti Amerikos diplomatus.

Gynybos sekretoriaus asistentas Richard Perle neseniai pareiškė, kad JAV vyriausybė negavo išspėjimų iš agentūrų apie Lenkijos įvykius, ypač apie valdžios planus įvesti priespaudą. Valstybės departamentas sluoksniškai, nesutinka su Perle pareiškimais.

Washingtono korespondentai praneša, jog vyriausybė nutarė per ateinančius penkis metus 7 nuoš. kasmet padidinti lėšas įvairioms žvalgybos agentūroms. Numatoma skirti lėšas naujiems tarnautojams ir agentūrų technikos patobulinimui. Čia įeina ir

šnipinėjimo satelitai, įstaigų veikla užsienio, įvairios slaptos operacijos užsienio, žinių rinkimas, jų analizavimas. Ypač agentūros pasigenda aukštų kvalifikacijų analitikų, kurie sugebėtų svarstyti įvykių atskirose šalyse ir daryti iš jų Amerikos interesams naudingas išvadas.

(Bus daugiau)

Abi Kinijos

kritikuoja Ameriką

Pekinas. — Kinijos vyriausybė toliau kritikuoja JAV už nutarimą parduoti Taiwanui karo lėktuvų, nors ir ne tu, kurių Taiwanas pageidavo. JAV vyriausybės paskelbtas nutarimas neparduoti F — 16, o tik F — 5, sukėlė kritiką ne tik Kinijoje, bet ir Taivane. Nutarimą kritikuoja ir Taivano draugai Kongrese. Taivano laikraščiai rašo, kad Kinija nepakitė savo planų jėga prisijungti Tautinę Kiniją, todėl Taiwanui reikalingi modernūs ginklai. Kai kurie Taivano politikai teigia, kad, negavęs Amerikoje reikiamų lėktuvų, Taiwanas bus priverstas ieškoti jų kitur: Izraelyje ar Prancūzijoje.

"Neduođa nei

laisvės, nei duonos"

Bruselis. — Valstybės sekretorius Haigas, prieš išskridamas iš Belgijos į Egiptą, turėjo susitikimą su tarptautine žurnalistų draugija Bruselyje. Jis karštai atremė kai kurių korespondentų klausimus apie Salvadorą, Nikaragvą.

Haigas pasakė, jog komunizmas jau aiškiai parodė, kad jis nesugeba parūpinti "nei laisvės, nei duonos". Vakarai šiandien stovi kryžkelėje ir turi aiškiai nutarti, ką daryti Lenkijos krizės klausimu. Mes visi vienu balsu smerkiame įvykius, tačiau turime imtis veiksmų, nes kitaip prarasime savąją ir kitų pagarbą savo teisėms, savo vertybėms ir savo užsimojimams. Ar mes galime tikėtis, kad tyla ir neveiklumas nusipirksime taiką, klausė Haigas.

Sovietų spauda išėjo Europą, kad ekonominės sankcijos krizės klausimu pakenks jai pačiai ir išmės iš darbų šimtus tūkstančių darbininkų.

Sekr. Haig Egipte

Kairas. — Valstybės sekretorius Haigas viešėjo Egipte, o šiandien skrenda į Izraelį. Pasitarimuose jis bandą pagerinti Camp David taikos sutarties vykdymą, ypač palestiniečių autonomijos klausimo sprendimą. Sekretorius tarėsi su Egipto užsienio ir gynybos ministrais ir su prezidentu Mubaraku.

Washingtonas paskelbė, kad vasario mėn. gynybos sekretorius Weinbergeris vyks į Saudi Arabiją ir Omaną. Jis šioje kelionėje nesustos Izraelyje.

KALENDORIUS

Sausio 14 d.: Feliksas, Makriana, Laimis, Aukšė.

Sausio 15 d.: Mauras, Sekundina, Dailius, Snieguolė.

Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:43.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 15 l., naktį 5 laipsniai.

Nauja darbo sutartis Detroito

Detroitas. — Viena stipriausių JAV darbo unijų — UAW (United Auto Workers) susitarė su General Motors dėl naujos darbo sutarties principo. Darbininkai atsisakys algų pakėlimo ir kai kurių algų priedų, o bendrovė suteikė tuos sumažinimus panaudoti automobilių kainų mažinimui. Kiekvienas sutauptytas centas bus perkliamas į produkto kainą. Tos kainos nukris, bus parduodama daugiau automobilių ar sunkvežimių ir įgalinui pramonė atsisuga, pradės dirbti pilnu tempu, o iš to turės naudos darbininkai, sakoma pranešime.

Nepriklausomi revizoriai prižiūrės, kad bendrovė iš darbininkų nuolaidų neturėtų pelno, bet nuolaidas panaudotų kainų ma-

žinimui. Tai visai naujas pramonės žingsnis, — "atidaryti darbininkams savo knygas". Derybos dėl šio susitarimo slapta vyko jau nuo lapkričio mėn. Neabejojama, kad unija reikalauja panašius susitarimus ir iš Fordo bei Chryslerio bendrovių. Unijos prezidentas Frazer pareiškė, kad susitarimas "laikinas". Kada automobilių pramonė "atsistos ant kojų", darbininkai vėl atgaus savo turėtus algų priedus. Laukiama, kad General Motors vėl pašauks į darbą atleistus darbininkus, kurių yra apie 120,000. Bendrovė pažadėjo, kad ir jos vadai "pasiaukos", sumažins savo algas.

— Gvatemaloje rasti 52 nužudyti žmonės. Jie prieš savaitę buvo pagrobti ginkluotų vyrų ir nežinia kur dingę. Dabar rasti jų kūnai.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

AMSTERDAMO KUOPOJE

100-tosios Amsterdamo vyčių kuopos kalėdinis banketas buvo vieno sekmadienio popietę Holiday Inn patalpose. Stalai buvo papuošti dideliais porcelano vazonais ir pušies šakomis. Pirmininkė Genevieve Chase paprašė Šv. Juozapo parapijos Schenectady mieste kleboną kun. Bernardą Gustą vadovauti iškilmėms. Vadovas paskaitė apie lietuviškus Kūčių vakaro papročius. Vienu iš jų paskė banketo dalyviai — lauzė plotkeles ir linkėjo vienas kitam linksmų Kalėdų. Paskui kun. Robertas Balch sukalbėjo maldą, ir maistas buvo pradėtas nešti į stalą. Duetas giedojo kalėdines giesmes. Į giedojimą jungėsi ir banketo dalyviai. Kun. Gustas linksmo dalyvių juokingais pasakojimais. Švenčiausios Širdies parapijos Gloversville mieste klebonas kun. Petras Jonaitis sveikino švenčių progą. Kalbėjo ir kun. Antanas Grigaitis. „Kalėdos“, sakė jis, „yra svarbiausioji mūsų šventė. Kristaus meilė turėtų degti mūsų širdyse visą gyvenimą“. Jis baigė savo kalbą viltimi, kad Naujieji Metai geros sveikatos šviesa nuskaidrins visų gyvenimo takus. Kuopos pirmininkas Antanas Radzevičius padėko-

jo rengimo komitetui. Kun. Robertas Balch papasakojo apie Kūčias Belgijoje 1914-tais metais. Kaip mūsų viduryje staiga užstojo tyla, ir fronto zonoje pasigirdo, kaip vokiečių kareivis gieda „Tyliają naktį“. Staiga ir vienas amerikietis pradėjo giedoti. Valandėlei ten buvo taika aną Kūčių vakarą. Užbaigdamas pasakojimą jis pasakė: „Taikos kunigaikštis ateina! Tegu visi būna ramūs dvasioje“. Kalėdų senelis (F. Di Bart) pasirodė su dideliu dovanų maišu. Ponia Chase įteikė kuopos dovanas kunigams — Baltch ir Grigaitiui.

Amsterdamo vyčių kuopai dabar pirmininkauja A. Radzevičius, jam padeda G. Gobis, išdė tvarko S. Olbie, protokolas rašo E. Olechowski, vėliau rūpinasi P. Sargalis ir K. Karbočius. Eduardas Barauskas vadovauja Lietuvos Reikalų komitetui. Kultūros komitetui pirmininkauja Regina Kot ir Polijana Ziaušienė. M. Stanionis ir E. Kuzmich sudaro ritualų komitetą. Spaudos reikalais rūpinantis ir toliau pavesta G. Gobiiui. Jaunučius globoja R. Kot, G. Gobio padedama.

G. Gobis

APYGARDŲ PIRMININKAI

Lietuvos vyčių organizacijos apygardų pirmininkais dabar yra:

Naujosios Anglijos Petras Bizinkauskas, 424 North Cary St., Brockton, Mass., 02402. Atlanto Pakrančių — Laurynas Janonis, 2124 Ellis Ave., Bronx, N.Y. 10462. Vidurio Centro — Tomas Bruzga, RFD No. 3 Oklahoma, Du Bois, Pa., 15801. Illinois Indiana — Vincencas Samoška, 2413 S. Sawyer, Chicago, Ill., 60623. Visos organizacijos pirmininkė yra Loretta Stukienė, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J., 07060.

V.

„LIETUVOS ATSIMINIMŲ“ BANKETAS

Vasario 7 d. Chicagoje bus Lietuvos vyčių ruošiamas „Lietuvos Atsiminimų“ banketas. Jis vyks Martiniقه salėje, 2500 West 94th Place. Jame bus pagerbti muz. Antanas Vanagaitis ir „Margutis“. Bus graži meninė programa ir geras orkestras šokiams.

Kiekvienais metais per „Lietuvos Atsiminimų“ banketą lietuviai pripildo gražią Martiniقه salę. Rengimo komiteto pirmininkas solistas Algirdas Brazis tikisi, kad ir šįmet Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktis bus atšvęsta puikiu banketu.

E.P.

CHORO VALDYBA

Chicago vyčių choro valdybą dabar sudaro šie asmenys: Sabina Klatt — pirmininkė, Stasys Stasiūnas — vicepirmininkas, Ona Marija Kassel — sekretorė, Juozas Juška — izdininkas, Albertas Zakarka ir Stepas Rudokas — izdo globėjai, Margarita Norvaišienė — archyvo tvarkytoja, Elzė Žibaitė ir Salomėja Daulienė — knyginkės, Petras Gagle ir

Rimantas Buzėnas — tvarkos prižiūrėtojai, Apolinaras Bagdonas — korespondentas lietuviškai spaudai. Choro vadovas yra muzikas Faustas Strolia.

T.

Muz. Faustas Strolia, Chicago vyčių choro vadovas.

Nuotr. Malėtos.

CHORO VAKARAS CHICAGOJE

Sausio 23 d. Chicagoje bus Vyčių choro vakaras. Jis ruošiamas šių metų choro veiklai paremti. Vakaras bus Vyčių salėje, 2455 West 47th Street. Prasidės 7 val. vakare. Lietuvės šeimininkės pagamins skanius užkandžius ir vakarienę. Bus geras orkestras šokiams. Meninė programą atliks pats Vyčių choras. Bendroms visų dainoms vadovaus choro vadovas muz. Faustas Strolia. Sabina Klatt yra Vyčių choro pirmininkė; ji kviečia visus lietuvius toje puikioje vakarieneje dalyvauti.

E.P.

Detroito LB „Žiburio“ lietuvininkų mokyklos mokiniai gieda kalėdines giesmes.

Nuotr. J. Urbono

DIEVO APVAIZDOS LIETUVIŲ PARAPIJOS CHORAS

Kurie turime jaunimo savo šeimos, jau seniai žinojome, kad Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos choras kas sekmadienį po dvi valandas repetuoja ir pirmasis pasirodymas bus Kalėdų metu Bernelių Mišiose. Tėvai, aišku, su jomumu laukėme, o kiti, kurie apie chorą nieko nežinojo, buvo maloniai nustebinti.

Šįmet ypatingai gražiai išpuosta bažnyčia: altorius skendo raudonoje pointsetose, sienos apipintos eglių šakų vainikais, kurie apjuosti kaspiniais, pasiūtos kelios kalėdinės vėliavos. Dar anksti, Mišioms nepradėjus, bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių. Tiek daug seniai nematytų veidų, ypač gausu jaunimo; sugrįžę atostogoms studentai.

Visų akys kryo į bažnyčios priekyje sustojusį chorą, kuriame arti penkiasdešimties asmenų. Iš jų tik šeši vyresnio amžiaus, o visi kiti — jaunimas: studentai, gimnazistai ir kai kurie jau mokslus pabaigę. Nevienas širdyje padėkojimą Dievui už tokį gražų būrį jaunimo ne tik sustojusį chore, bet ir bažnyčioje, nes kai kurios lietuvių parapijos pasigenda jaunų žmonių arba jau visai ištuštėja, tai mūsų parapija gali tikrai džiaugtis.

Nuo pat 1973 m. parapijos pašventinimo priimta giedoti visiems drauge. Tad ir choras daugelį giesmių tik pritarė, tačiau atskirai atliko tris: „Berneliai kelkit“, „Trys karaliai“ ir „Bekite, žiūrėkit“. Jei kas tikėjosi, kad choras prabils galingai, kaip kad lietuviams priprasta, tai gal būtų ir nusivylė, nes giesmės skambėjo ramiai, švelniai ir jautriai. Tačiau tikrai galingai nuskambėjo vyrų choro „Sanctus“ ir patenkino tuos,

kurie pritarė kitaip. Daugumai iš mūsų Bernelių Mišios pasiliko gražiausiu šių kalėdinių švenčių įspūdžiu.

Reikia džiaugtis ir tuo, kad chorui vadovauja taip pat jaunimas, tai Rimas Kasputis ir Vidas Neverauskas. Rimas muziką baigė „Oakland universitete“. Šiuo metu dėsto Gibraltaro mokykloje, vadovauja „Romantikos“ orkestrui. Vidas, nors studijuoja inžineriją Wayne State universitete, tačiau pasižymi ypatingais gabumais muzikoje ir mūsų parapijoje jau eilę metų varguoja. Jis yra Rimo padėjėjas ir akompanuotojas. Apie choro suorganizavimą Rimo tėvelis Alfonsas Kasputis paaiškino taip: „būdamas Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos tarybos liturginio komiteto pirmininko pareigose, jaučiau reikala, apat bendro bažnytinio giedojimo, turėti ir chorą. 1981 m. spalio mėn. 8 d. paskelbiau, kad jis yra organizuojamas, buvo kviečiami visi, kas tik gali ir nori dainuoti. Vyrų choras buvo suorganizuotas 1980 m. vasario mėn. Jame buvo 25 vyrai. Choro tikslas yra pagiedoti savo bažnyčioje, nors per pačias didžiausias bažnytnines bei tautines šventes, atlikti savos kolonijos renginių programas, į kurias choras bus kviečiamas. Taip pat rengiamės dalyvauti 1983 m. dainų šventėje Chicagoje“. Šiuo metu jau yra pakviesti atlikti kai kurių renginių programas.

Choro repertuaras susideda iš religinės ir pasaulinės muzikos. Pasirenkami daugiausia lietuvių kompozitoriai. Ateityje yra planuojama turėti vyrų ir mergaičių oktetus. Repetacijos vyksta kas sekmadienį, po 10:30 val. šv. Mišių Kultūros centre, o vyrų choro repetacijos antradieniais, 7 val. vakare. Choro kasos pradžia — \$200 paaugojo Stasys ir Danu-

tė Geldžiai. Jiems choras yra labai dėkingas, taip pat dėkingas parapijos klebonui kun. Viktorui Kriščiūnui ir tarybai, kurie nuosirdžiai šiam darui pritaria.

Detroito kolonija niekad nepasizymėjo meninių vienetų ar ansamblių gausumu. Laikas nuo laiko sužiba koks nors vienetas; gal tik viena tautinių šokių grupė „Šilainė“ ilgą eilę metų gyvavo. Reikia tikėtis, (kadangi chorui vadovauja jauni žmonės ir turi dar daug darbinių metų prieš akis), kad jų susiorganizavimas nėra trumpalaikis, jie bus ištvermingesni, ne tik patys gražiai pasirodys, bet išaugins ir moksytis kitus ateiviai. To ištvermingumo jiems ir norisi palinkėti. Dar kartą reikia pasidžiaugti, kad jaunimas su savo dvasiniais sugebėjimais įsitraukė į mūsų kūrybinį ir kultūrinį darbą.

Liūda Rugienienė

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS POLITINĖ VAKARONĖ

Artėjant Vasario šešiolik-tajai, be poros kultūrinų vakaronių, kurios buvo surengtos šio sezono metu, sausio 30-tą L. B-nės Detroito apylinkės valdyba organizuoja politinę vakaronę. Prelegentais yra pakviesti buvę detroitiečiai: šiuo metu Washingtono gyvenas ir Valstybės departamente tarnaujas — Viktoras Nakas, Gintė Damuštė — besidarbaujanti lietuvių informacijos centre New York'e ir Michigano valstijos Respublikonų partijos centrinio komiteto III-tasis vicepirmininkas, (šiuo metu gyvenas Lansinge) — Saulius Anužis. Tai Detroito kolonijos atžalynas, aktyviai įsijungęs į lietuvių Bendruomenės veiklą; jais detroitiečiai turime pagrindo didžiuotis.

Kalėdų senelis dosnus Detroito LB „Žiburio“ lietuvininkų mokyklos mokiniams.

Nuotr. J. Urbono

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžyminti, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišuntamos gavus prašymą.

Vakaronės pradžia — 7:30 val. v. Ji vyks Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre. Rengėjai kviečia visus, ypač jaunimą, dalyvauti. Ta proga oficialiai bus pradėtas aukų teikimo vėjas — Vasario 16-tos proga, Lietuvių Bendruomenės lietuvių išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbams remti.

Vaikas yra daugeliu atžvilgiais tėvų elgsenos ir jausmų atspindys, taigi ir tautiniu. Kasdieniniai motinos ir tėvo tautinio įsisąmoninimo reiškiniai žodžiu ir pavyzdžiu yra vaikų pasisavinami, vienok pilnai lietuviškos požiūrių plėtoti mokyklos talka yra būtina.

Dr. J. Pikūnas

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatšiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą pirm., antr., ketv. ir penkt. 10:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Ofs. tel. 735-4477, Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Jstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10:12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Val. pagal susitarimą pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12:4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. 778-3400

DR. K. M. ŽYMANČAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 val. šeštadieniais pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: 0Lympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 13 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofs. tel. RE 7-1168, rezid. 239-2919

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168, rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818, Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 10:30 val. ryto iki 3 val. popiet. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-552

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Egin. Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
• 111 NO WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

Valandos pagal susitarimą

KRIZĖ AR LŪŽIS

Paskutinio meto įvykiai Lenkijoje JAV-bių ir jos sąjungininkų Europoje tarpe sukėlė įtampą, krizę ar net atnėšę lūžį. Nuomonių skirtumą ypač padidino Vakarų Vokietijos kanclerio Helmuto Schmidto susitikimai su Sovietų Sąjungos diktatorium L. Brežnevą, Rytų Vokietijos premjeru Erichu Honeckeriu ir JAV-bių prezidentu Ronaldu Reaganu. Tiek daug valstybinių pasitarimų bei pokalbių tikslai kelių paskutinių savaitių metu. Nenuostabu, kad pasaulinė spauda, radijas ir televizija šiuo reikalu paskelbė daugybę komentarų ir iškėlė nuogastavimus.

Prancūzų įtakingas dienraštis "Le Monde", komentuojuamas Lenkijos įvykių, be ko kita pasakė, kad "nerami Lenkija visomet sukelia Europai karo pavojų". "Lenkijos krizė išryškino faktą, kaip toli nuo vienos kito yra Amerikos ir Vakarų Europos NATO partneriai", rašo "Washington Post", pridėdamas, kad "su Atlanto sąjunga kažkas netvarkoje".

Europiniai sąjungininkai susidarė įspūdį, kad JAV-bės tikrai yra nepajėgios padėti Lenkijai jos politinės krizės metu. Prezidento Reagano paskelbtos sankcijos Lenkijai ir iš dalies Sovietų Sąjungai — uždraudimas nusileisti Amerikos teritorijoje rusų Aeroflotu lėktuvams, strateginės reikšmės dalykų eksporto sustabdymas ir keli kiti nežymūs apribojimai, įskaitant kalėdinės žvakutės įžiebimą Baltųjų rūmų lange, sukėlė tik šypseną, lygiai kaip savo laiką dėl įkaitų Irane prez. J. Carterio patarimas "skambinti varpais".

Eilė spaudos komentatorių, įskaitant pačius žymiusius ir buvusius užsienio politikos vadovus, pareiškė, kad Lenkijos klausimas buvęs Amerikos ir Anglijos vadų išsprestas jau 1946 metais, kai Lenkijai vakariniai sąjungininkai perleido Sovietų įtaką.

Paskutinį kartą Lenkija Sovietams tų pačių sąjungininkų buvo užrašyta Sovietams Helsinkio konferencijos metu 1975 metais. Dabar jau esą perverso karo daryti, o ir neįmanoma be karo prieš Sovietus. O kariauti nei Amerika, nei Vakarų sąjungininkai nenori, juo labiau, kad nėra pasirodę, ir todėl nesą duomenų, kad vakariečiai tokį karą galėtų laimėti.

Taigi nenuostabu, kad neturėdami reikiamo Amerikos užnugario, vakarų sąjungininkai pradėjo eiti "savanaudišku keliu" ir kad dėl Lenkijos nuomonės diametrališkai išsiskyrė. Vakarų Vokietija, paskolinusi Lenkijai milžiniškas pinigų sumas, norėdama savo pinigų atgauti, dabartinį Lenkijos diktatorių generolą Jaruzelskį laiko dideliu Lenkijos patriotu ir visomis išgalėmis jo kietą režimą remia. Prezidentas R. Reaganas ir daugumas Amerikos politikų jį laiko krašto išdaviku, "kvilingu", veikiančiu pagal Maskvos įsakymus. Taigi vertinimas visiškai skirtingas, skirtingi ir santykiai.

Prancūzijos kairiųjų laikraščio "Nouvel Observer" komentatorius Michel Bosquet pastebė, kad dabartiniai Vakarų vokiečiai nori, kad kiti kraštai (pirmoje eilėje JAV-bės) dėl jų krašto nepriklausomybės rizikuotų įsivelti į karą prieš Sovietų Sąjungą, tačiau jie nesą patys pasirodę dėl savo sąjungininkų tai padaryti. Šioje srityje daug kas esą linkę eiti prieš kelerius metus paskelbtu šūkiu "geriau raudonas, kaip laivas".

Patys vokiečiai aiškina, kad reikia suprasti ir juos. Dabartinės Vakarų Vokietijos teritorija labai siaura. Jei Amerika joje pastatytų savo raketinius

įrengimus, duotų gerą progą Sovietams pavartoti prieš Vak. Vokietiją savo branduolinius ginklus. Tokiu atveju vakariniai vokiečiai galėtų būti išnaikinti. O L. Brežnevas kaip tik ir pažadėjo nepulti raketiniais bei branduoliniais ginklais Europos šalių, kurios nenėbėruoši Amerikos raketiniai įrengimai.

Pastaruoju metu Vak. Vokietija labai glaudžiai susiriša su Sovietų Sąjunga ekonomiskai. Vokiečiai aprūpina rusus aukštos kokybės technologiniais bei fabriku įrengimais, dujų bei naftos tiekimo vamzdžiais, pirmaeilėmis imonių mašinomis, kompiuteriais, o rusai jiems teikia taip labai reikalingas dujas, naftą ir kitas retas žaliavas. Jau dabar kas ketvirtas vak. vokiečių butas apšildomas rusų dujomis, o vokiečių pastangomis įruošus naujus dujotiekus, Vakarų Vokietija energijos tiekimo požiūriu bus visiškai priklausoma nuo Rusijos. Tokie prekybiniai ryšiai esą "labai naudingi abiem šalims". Štai kodėl Vak. Vokietija neparėmė JAV-bių kad ir labai kuklių sankcijų Lenkijai ir Sovietų Sąjungai. Tenka labai apgailestauti, kad dabartiniai Vak. Vokietijos politikai čia neprisiminė savo laiku pasakytų Lenino žodžių, kad "kapitalistai turės būti pakarti jų pačių nusivytą virvę". Kadanors vokiečiai šiuos žodžius atsimins, bet jau bus pėvelū.

Susidaro įspūdis, kad nuo 1972 metų, kai Amerika atsisakė privalomos karinės prievolės ir tuo būdu praktiškai kaip ir visiškai nustojo atsarginių karių armijos, be galo kritę jos kariniai autoritetas, ypač kai tuo pačiu metu Sovietai tikrai "pavyzdinai" ir smarkiai apsiginklavo visose karo meno srityse. Sakoma, kad jau nesą rimtų duomenų, kad Amerika kartu su savo sąjungininkais ir norėdama įstengti laimėti prieš Sovietus galimą karą.

Atrodo, kad L. Brežnevas bus jam palankia kryptimi paveikęs kanclerį H. Schmidta. Kai kur jo pavarde jau linksinuojama kaip galimo "tarpininko" Sovietų derybose su JAV-mis. O tarpininku juk negali būti sąjungininkas. Tuo metu, kai Lietuvos rezistentai ir mūsų išeivijos politiniai vadai deda pastangas, kad būtų pasmerktas Molotovo — Ribentropo 1939 m. paktas, Europos politiniuose sluoksniuose pasigirsta vis daugiau priešingų balsų — esąs galimas naujas Vokietijos — Sovietų Sąjungos paktas, panašus į 1924 m. tarp minėtų kraštų pasirašytą Rapallo sutartį ar į jau minėtą 1939 m. Stalino — Hitlerio paktą...

Sekant paskutinius įvykius Lenkijoje, pavergtoms tautoms iškyla naujų nemalonių problemų, jos vis labiau yra pamiršamos. Tuo tarpu, kai JAV-bių televizija, spauda, radijas yra tiesiog begaliniai perkrauta naujienomis iš Lenkijos, apie kitas pavergtas tautas nė neužsiminama. Tai esą beveik "natūralu", nes jos jau seniai esančios "nurašytos" įvairiose pokario meto konferencijose, Helsinkio pakta įskaitant.

Be to, kaip pavergtas tautas ir būtų daugiau kalbama, rašoma — paguoda iš to joms būtų labai nedidelė. Juk apie Lenkiją tiek daug šnekama, demonstruojama, kartais tiesiog šaukiama, reikiama, o tačiau ar dėlto Lenkijai bent kiek geriau? Prezidento J. Carterio laikais varbiausi JAV-bių politikos vadovai buvę lenkai — Edmund Muskis ir Zbigniew Brzezinski, abu geri lenkai. Bet ar jie ką galėjo padėti Lenkijai?

LIETUVĖ BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

(Išpūdziai iš trečiosios Baltųjų Rūmų Senimo konferencijos)

DR. REGINA MICKEVIČIŪTĖ — KULIENĖ

(Tęsinys)

Medicare trūkumai

Antroji paskaitininkė Judy Feder iš Urban Institute diskutavo medicare trūkumus, pabrėždama, kad medicare, kaip visa Amerikos sveikatos priežiūros sistema, yra pritaikinta netikėtoms ligoms gydyti, bet ne teikti priežiūrą seniems žmonėms, kurie daugiausia turi chroniškas ligas. Priežiūra gaunama ligoninėje yra labai gerai medicare apmokama, o tuo tarpu kaip priežiūra teikiama slaugių namuose, kuri yra vadinama "custodial" globa, yra visai neapmokama. Taip pat medicare neapmoka regėjimo ar klausos patikrinimų, vaistų ir specialių gydytojų prietaisų ir prirašytų batų (orthopedic shoes). Užtat daug senų žmonių (tie, kurie neturi privačių sanaujų) nevarioja prirašytų vaistų, nesitiki klausos ar regėjimo, nenešioja reikiamų batų, kol pagaliau, laikui bėgant, padėtis taip susiklopiuoja, kad vėliau tam žmogui reikia teikti labai brangią priežiūrą ligoninėje. Medicare, norėdama sutaupti 60 ar 70 dolerių už regėjimo patikrinimą ar akininių nupirkimą, dažnai išleidžia tūkstančius dolerių, kada tas senas žmogus susilaužo koją ar nusidegina dėl blogų akininių. Faktas, kad medicare nemoka už teikiamą globą slaugių namams, dažnai privertia senus žmones mėginti pasilikti ligoninėje (kuri labai brangi kainuoja) kuo ilgiausiai. 1980 metais medicare padengė tik 55 procentus gydytojų išlaidų ir sumokėjo labai mažą procentą už slaugių namų priežiūrą. Šiuo metu vyresnio amžiaus žmonės daugiau moka už sveikatos gydymą iš savo pačių kišenės, negu kad jie mokėjo 1964 metais, prieš įvedant medicare.

Rezoliucijų priėmimas

Sekant juose keturiuose posėdžiuose buvo pateiktos rezoliucijos diskusijoms ir buvo balsuojama už jų priėmimą ar atmetimą. Kiekvienas delegatas turėjo teisę pristatyti komitetų pirmininkui raštišką formą tiek rezoliucijų, kiek norėjo. Kadangi delegatai pasiuntė labai daug rezoliucijų, tai dėl laiko stokos buvo neįmanoma jų visas disku-

tuoti. Faktas, kad delegatai nebuvo painformuoti, kokių būdu rezoliucijos bus atrenkamos diskusijoms, sukėlė daug nepasitenkinimų tarp delegatų, kurių rezoliucijos nebuvo pristatytos.

Posėdžių metu buvo vadovaujama parlamentariškai procedūra. Posėdžiai buvo tvarkomi taip: 1. pirmininkas raštišką rezoliuciją perskaitė delegatams; 2. rezoliucijos autorius turėjo keturias minutes rezoliuciją delegatams pateikti ir paaiškinti; 3. delegatai turėjo dvi minutes pasisakyti arba už arba prieš rezoliuciją; 4. rezoliucijos autorius turėjo vieną minutę savo rezoliucijos susumavimui ir jos apgynimui; 5. delegatai balsavo už rezoliucijos priėmimą.

Ta tvarka pasidarė labai komplikuota, kai parlamentarinė procedūra žinovai pradėjo ją eiga manipuluoti ir ją naudoti savo tikslams. Per tuos keturis posėdžius aiškiai matėsi, kaip politiniame veikime prityrę žmonės sugebėjo nusikratyti jiems nepalankioms rezoliucijoms, trumpinti ar bereikalingai ilginti diskusijas. Tą visą eiga stebint, buvo aišku, kaip svarbu būti susipažinus su parlamentarinėmis procedūromis, nes žinantį tą procedūrą ir mokantį ją panaudoti ir gerai savitarpiai susiorganizavusi maža grupė gali tokioje konferencijoje sėkmingai savo rekomendacijas lengvai praversti.

Man taip pat pasisekė pateikti vieną rezoliuciją, kuri beveik vienbalsiai buvo priimta. Ta rezoliucija reikalavo, kad tie profesionalai ar žinovai, kurie teikia vyresniems žmonėms ar tai fizinę ar dvasinę pagalbą, būtų susipažinę su tų vyresnių žmonių etinėmis ir kultūrinėmis vertybėmis. Rezoliucijoje buvo taip pat reikalaujama, kad įvairios profesinės ar techninės mokyklos suteiktų savo mokiniams žinių apie etinius ir kultūrinius skirtumus, nes nesugebėjimas suprasti senų žmonių kultūros ir papročių dažnai reiškia, kad tie seni žmonės tais patarnavimais ir programomis nesinaudoja, nors jų jiems ir labai reikia.

Biaigamoji sesija

Užbaigimo sesijoje (gruo-

džio 3 d.) rezoliucijos priimtos atskiruose posėdžiuose buvo pateiktos visiems delegatams. Delegatai neturėjo teisės, kurios dalis delegatų reikalavo, balsuoti už atskirų komitetų rezoliucijas, bet visi delegatai turėjo priimti arba atmesti visas rezoliucijas iš karto. Paskutinė sesija buvo gana nuobodi, nes 14-kos paskirų komitetų pirmininkai tik perskaitė rezoliucijas, kurios buvo išspausdintos ir išdalintos kiekvienam delegatui. Nebuvo galima klausiti jokių klausimų, ar ką nors diskutuoti. Nereikėjo apsispręsti, ar kitų komitetų rezoliucijos yra priimtinos ar ne, nes atskirai už skirtingų komitetų rezoliucijas nebuvo leista balsuoti. Ta paskutinė sesija buvo beprasme. Savaime aišku, kad beveik visi delegatai pasisakė už visų rezoliucijų priėmimą, nes pasisakant prieš kelias nepriimtinas rezoliucijas, tuo pačiu, būtų buvę atmetama ir daug naudingų.

Šioje paskutinėje sesijoje tarp delegatų buvo jaudinama vieninga dvasia ir nežūrint, kad kai kurie buvo nepatenkinti, dauguma jautė, jog buvo sėkmingai ir vieningai kovota už savo gerovę ir, nepaisant visokių nesklaidumų bei trukdymų, pasisekė vis dėlto daug ką atsiekti.

Konferencijos reikšmė lietuviams

Pažvelgus į konferencijos rezoliucijas ir rekomendacijas, patyrus Washingtono Baltųjų Rūmų senimo konferencijos atmosferą, pasiklausius įvairių kalbų iš valdžios žmonių ir kitų senimo reikalų žinovų, susidaro išvada, kad ateityje bus labai daug kreipiamas dėmesio į pačių žmonių savitarpinę pagalbą. Mūsų posėdžiuose, pavyzdžiui, dažnai buvo girdima, kad užtenka visko prašyti iš federalinės valdžios, kad patys žmonės turėtų susiorganizuoti ir kiek galint patys sau padėti. Savanorių patarnavimai, visokių privačių organizacijų teikiama pagalba ir patarnavimai bus federalinės valdžios skatinami ir reikalui esant finansiniai remiami.

Šioje konferencijoje retkarčiais pasigirdavo užmetimų, kad senimas labai daug visko

reikalauja ir kad reikaldami naujų programų ir pagerinimų jie skriaudžia savo vaikus, nes dirbantys vaikai turi mokėti aukštesnius mokesčius seniams tėvams paremti. Pažvelgiant į demografinę padėtį, taip pat yra labai aišku, kad ateityje bus daugiau senų žmonių ir kad tie seni žmonės ilgiau gyvens ir bus ilgiau reikalingi priežiūros. Pavyzdžiui, moterys, sulaukusios 75 metų, dar gali tikėtis gyventi 13 metų, o vyrai — 8; moterys, sulaukusios 85 metų, dar — 7 metus, o vyrai — šešis. Tuo tarpu priežiūros teikėjos — moterys — vis rečiau ir rečiau bus namuose toms pareigoms atlikti. Net neretai pasitaiko, kad jau į pensiją pasitraukę „vaikai“ dar turi priežiūros reikalaujančius tėvus. Faktas, kad didelis procentas vyresnio amžiaus moterų yra našlės (41 procentai moterų tarp 65-74 metų ir 70 procentų virš 75 metų yra našlės). Tuo tarpu kai tik 14 procentų vyrų tarp 65-74 metų ir 24 procentai virš 75 metų yra našliai). Reikia, kad žmonos neturėtų vyrų senatvėje joms pagelbėti, tuo tarpu kai žmonoms dažniausiai teks slaugyti savo vyrus. Našlės moterys daugiausiai gyvena vienos ir tik apie 20 procentų našlių gyvena su vaikais.

Amerikoje tėvai dėl suprantų priežasčių labai nenori gyventi su vaikais ir suaugę vaikai nenori gyventi su tėvais, nors vaikai ir tėvai dažniausiai vienas kitą myli ir gerbia. Amerikoje šiam fenomenui apibūdinti yra sukurta frazė: „intymumas iš tolo“.

Vyresnio amžiaus lietuviai

Amerikos imigracijos duomenys rodo, kad tarp 1944 ir 1952 metų (daugiausia 1947-50 m.) į Ameriką imigravo 30,035 lietuviai. Prileidžiant, kad mažiausiai trečdalis (100,000) tų imigrantų buvo virš 35 metų amžiaus, trisdešimt metų vėliau — 1982 metais — mes Amerikoje (jeigu niekas nebūtų miręs) turėtume apie 100,000 „dypukų“ imigrantų virš 65 metų amžiaus. Prileidžiant, kad trečdalis tų imigrantų jau mirė, mes dabar turime apie 67,000 senesnių lietuvių, o jeigu jau pusę jų numirė, tai dar liko 50,000. Pasinaudojant statistika, kuri rodo, kad penkiolika procentų žmonių virš 65 metų amžiaus negali vieni be pagalbos gyventi ir yra reikalingi visokios priežiūros, mes savo tarpe jau turime dabar tarp 10,000 ir 7,500 žmonių, kurie yra reikalingi pagalbos. Tas skaičius, aišku,

kasmet didės, nes žmonės sensta. Dauguma žmonių, reikalingų pagalbos, yra prižiūrimi vaikų ir kitų artimųjų. Tačiau Amerikos statistiniai duomenys rodo, kad penki procentai visų virš 65 metų amžiaus žmonių yra slaugymo namuose. Remiantis tais apskaičiavimais, atrodo, kad mažiau nei du su puse tūkstančio (2,500) vyresnio amžiaus naujų ateivių yra kur nors slaugių namuose. Į tą skaičių nėra dar įskaityti 197,320 lietuvių imigrantų, atvykusių į Ameriką tarp 1899 ir 1924 metų, kurių dauguma dabar bus virš 65 metų.

Galvojant, kad kitas imigrantų trečdalis (100,000), kuris į Ameriką atvyko po II-ojo pasaulinio karo (1947-50) buvo tarp 21-34 m. amžiaus, per ateinančius penkiolika metų į vyresnių žmonių eiles įsijungs apie 90,000 lietuvių, nes dalis tų 100,000 žmonių bus jau mirę. Vadina, per sekančius penkiolika metų mūsų vyresnių žmonių gretos labai padidės ir atsiras daugiau ir daugiau priežiūros reikalingų lietuvių. Kai kurie mūsų gal sakys, arba galvos, kad mes lietuvių savo vyresnių žmonių neguldome į slaugių namus, kad mes savus prižiūrime ir kad mums ta problema nėra aktuali. Tačiau remiantis duomenimis, surinktais ką tik įvykusiame Amerikos lietuvių Bendruomenės pravestame vyresnio amžiaus žmonių surašinėjime, pasirodo, kad taip nėra. Iš 800 užpildytų anketų, atrodo, kad mūsų tarpe yra nemažai žmonių, kurie neturi kas jais rūpintųsi. Pavyzdžiui, užklausus vyresnio amžiaus (virš 60 metų) žmonių: „Jeigu jūs sunkiai sirgdamas būtumėte paguldytas į ligoninę ir jums reikėtų duoti vardą žmogaus, kuris rūpintųsi jumis ir jūsų visais reikalais, ką jūs pasirinktumėte?“, keturi procentai atsakė, kad jie nieko neturėtų. Į sekančių klausimų: „Jeigu jūs sunkiai sirgtumėte ir savimi nepajėgtumėte apsirūpinti, kas jums rūpintųsi?“, penki procentai atsakė, kad „niekas“ ir dar penki procentai atsakė, kad turėtų eiti į senelių slaugiamuosius namus. Taip pat 25 procentai 800 vyresnio amžiaus žmonių, užpildžiusių anketas, atsakė, kad jie neturi vaikų, ir 24 procentai, kad jie neturi nei brolių, nei seserų.

Išvada yra labai aiški. Mes dabar turime ir ateityje dar daugiau turėsime senų žmonių, kuriems yra ir bus reikalinga visokia pagalba, įskaitant ir slaugių namų priežiūrą.

(Bus daugiau)

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJS

1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaidiūnienė

42

Dr. K. Grinius mini Staniškį išsilaukus Marijampolės gimn. apie 30 metų. Jis 1895 m. dar tikrai buvo. Yra duomenų, kad iškeltas apie 1898 - 99 metus. Tikriausias jo čia išbūtų metų skaičius apie 24-25.

Atėmus iš Jasulaičio lietuvių kalbos pamokas (1886), atleidus Kriaučiūną (1887) ir ištrėmus Jasulaitį (1889), Staniškis paliekamas lietuvių kalbos mokytoju, nes įsipareigojęs lietuviškame rašte vartoti rusišką raidyną.

Tačiau, kaip išaiškėjo, tas įsipareigojimas buvęs todėl, kad lietuvių kalbos pamokos netektų tokiems mokytojams, kaip buvęs Krečiūnas, Liutostanskis ar, galimas daiktas, lenkas Pajevskis, išvertę tą garsiąją gramatiką. V. Staniškis įsipareigojimą apšienė diplomatiškai: kaip ir kiti, nevariojo to išverstojo vadovėlio. Bet savo dėstymu nei Jasulaitį, ypač Kriaučiūną neprislygęs.

„Staniškis apsiėmė vesti jas, pamokas, įsipareigodamas vartoti rusų raides. Tiesą pasakius, jis neversdavo mus tų raidžių laikyti, nekontroliuodavo, ar mes lietuviškos žodžius rašome rusiškais, ar lietuviškomis raidėmis. Rašto darbų jis neuždavo. Mes žinojome, kad jam nevalia toleruoti lietuviškų raidžių lietuvių kalboje. Naudodamiesi tomis

raidėmis, mes elgdavomės taip, kad jam sunkių būdų nesudarytume, bet pamokos būdavo nuobodžios, ir daugelis jų nelankė“ (vyšk. Būčys).

„Staniškis apsiėmė vesti jas, pamokas, įsipareigodamas vartoti rusų raides. Tiesą pasakius, jis neversdavo mus tų raidžių laikyti, nekontroliuodavo, ar mes lietuviškos žodžius rašome rusiškais, ar lietuviškomis raidėmis. Rašto darbų jis neuždavo. Mes žinojome, kad jam nevalia toleruoti lietuviškų raidžių lietuvių kalboje. Naudodamiesi tomis

teisininko, užrašytas faktas, kad I-ojo pasaulinio karo metu, kai Lenkija jau buvo paskelbta nepriklausoma, Eupatorijos kurorte Staniškis prie stalo su savo pažįstamais šnekęs lenkiškai, nusiduoamas nematęs ir negirdęs priešais jį prie to paties stalo kalbančių lietuviškai ir prie jų neprisidėjęs.

Jo sūnus Vytautas, nuėjęs su motina, virto lenku patriotu. Tas Vytautas buvo Varšuvos universiteto profesorius, mokslininkas, seimų narys (1942 m. žuvo Oswieciemo koncentracijos stovykloje).

Lietuvos nepriklausomybei atsiuriant, Staniškis pats vienas bandė grįžti. Pakeliusi sūstojo Minske, bet įvažiuoti Lietuvon leidimo negavo. Tuometinė vyriausybė jo sugrįžimui nesirūpinusi.

V. Staniškis geriausio mokytojo vardo neįsigijo nė savo dalykų, graikų, lotynų k., dėstymu. Nors, apskritai, jis nebuvo blogesnis už daugelį kitų to meto bendrinių mokytojų, savo kolegų. Skyrėsis tik tokia „nedorybe“, kad ypač su lietuvišiais vaikais (I-IV kl.) elgdavosi kartais per pamokas tėviškai. Tiems mažiems tuo patikdavęs. Tačiau neliko nepasitebėta budrių akių nė šioji Staniškio yda.

Vyšk. Būčio pasakojimu, jis savo dalyką mokėjęs gerai, bet pedagoginiais gabumais nepasizymėjęs. Jis nebuvo kandas, blogo pažymio nerašydavęs, nenorėdamas mokiniams pakenkti. „Laikydavosi metodo, kurį, turbūt, laikė tėviška auklėjimo priemone“ (...) „Kai aš kada nemokėdavau pamokos, tai jis vietoj nubaudeš ar blogą pažymį parašė, pavadindavo mane „tinginys vaikščias“ ir patampydavo už plaukų. Juokdavosi kiti, juokdavosi ir aš pats“.

(Bus daugiau)

Autorė Daina Sidrytė prie Majų pilies Meksikoje.

SENIEJI MAJAI IR DABARTIES MEKSIKIEČIAI

DAINA SIDRYTĖ

Yukatanas — elgetos ir sultonas. Turtinas praėjusio amžiaus dešimtojoje, kasdieninėje gyvenimo juroje, tik išlikęs, kaip perlas jūros dugne, Majų griuvėsiose.

Panašiai, kaip perlo ieškotojams, kai po šimto nevykusių nardymų randa puikų perlą, buvo mano džiaugsmas ir nustebimas, prieš porą savaičių pamatęs Majų išlikusią kultūrą Yukatane. Bekeliamas giliau susipažinau su šios šalies civilizacija. Išliko įdomus paradoksas: nesusiėjusi erdvė tarp inteligentiškos, aukšto lygio Majų kultūros iš praėjusio ir vargingos, neturtinės meksikonų kultūros iš šių laikų.

Majai atsirado Yukatane maždaug 2000 m. prieš Kristų. Apie juos tik žinome iš išlikusių pastatų, skulptūrų, keramikos ir freskų, nes jų raštai nieko apie juos, kaip žmones, nepasako. Taigi viskas, ką žinom apie Majus, yra iš išvadų.

Majo veido išraiška.

Majai buvo labai įdomūs žmonės, istoriškai išsimušę, kaip „Naujojo Pasaulio intelektualai“. Žvelgiant į kai kuriuos jų papročius, kiti gal ir priešintusi jų charakterizavimui. Pavyzdžiui, kūdikiui gimstant, motina pakisdavo jį galva tarp dviejų lentų, dirbtinai padarydama plokščią. Majai galvojo, kad šis papročys buvo dievų duotas ir duoda jiems „kilnią būseną“. Dėlto ir jie buvo vieni iš „brachycephalus“ (plokščiu galva) žmonių pasaulyje. Kitas abejotinas papročys buvo surišimas su akim. Majų žmonėms žvaizdumas buvo grožio ir išskirtinumo ženklas. Tai įvykdyti motinos pakabindavo mažą sviedinuką priešais vaikučių akis, galvodamos, kad akys į tai žiūrėdamos, po kurio laiko pasidarys žvaizdos.

Majai gyveno iš žemės ūkio, augindami daugiausia kukurūzus. Lietaus jiems visada neužtekdavo ir galbūt iš to trūkumo gimė jų lietaus dievas — „Chac“. Šitam dievui Jajai dažnai meldavosi, kartais net išplėsdami vergų dar plakančias širdis ir mesdami į statulos rankas.

Nežiūrint kad kai kurie Majų papročiai mums šiandien atrodo įtartini, būtų sunku abejoti Majų architektūriniais gabumais. Net šių dienų astronomai stebisi Majų preciziškumu statyboje. Pavyzdžiui, Chichen Itzoh yra observatorija, kurios lubose skylės buvo taip tiksliai padarytos, kad Majai sėdavo laukais ir atlikdavo kitus reikalus, kai juose atitinkamos žvaigždės pasirodydavo.

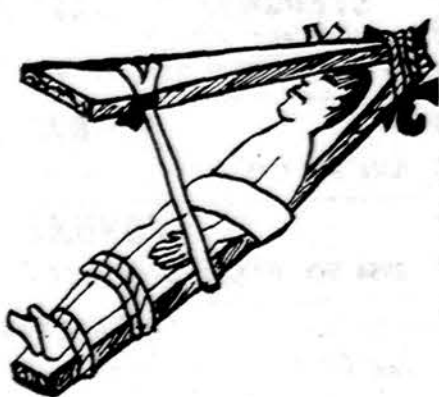
Turbūt Majų aukščiausias architektūrinis pasiekimas buvo pi-

ramidės — ne tik iš estetinio taško, bet iš simbolinės reikšmės ir darbo įdėjimo. Žiūrint vien iš estetinės pusės, jų sienos buvo labai gražiai išpauštos. Sunku akim likti vieną vietą, žvelgiant į jas, nes išpauštos simbolinės formos, žmonės ir pavelskiai traukia į visas puses.

Simbolizmas nebuvo surištas vien su sienų skulptūromis ir išpauštomis. Piramidės irgi išreikšdavo temas, kurios jiems buvo giliai svarbios. Chichen Itzoh yra viena iš didžiausių Majų piramidžių. „El Castillo“, kurios statybinė formoje yra laiko tema — tema, kuri buvo labai svarbi Jajams. Iš visų keturių pusių yra 91 laiptas, skaičiuojant viršutinį aukštą, kuris lydi prie šventyklos, yra 365 laiptai — Majai jau buvo apskaičiavę, kad yra tiek dienų vienuose metuose.

Idomiasias yra ypatingas įvykis ant piramidės sienos, kurios žmonės specialiai atvažiuoja pamatyti. Kiekvieną rudens ir pavasario pasikeitimo dieną ant tamsios piramidės sienos atsispindi saulės trikampiai. Saulei tekant, jie keliauja taku žemyn ar aukšty, lyg susijungę su gyvatės galva laiptų apčioję. Būna įspūdis judančios gyvatės, — pavasarį aukšty, rudenį žemyn.

Žvelgiant į tokius masinius pastatus, galima tik stebėtis Majų nuostabią energiją statant juos. Kaip iš tiek mažai priemonių buvo galima tiek daug statyti? Iš surastų įrankių yra sprendžiama, kad akmuo buvo išpauštas su smulkia nudrožtais akmenimis. Jie buvo beveik tokie pat aštrūs, kaip plienas. Kai akmenis masė buvo išlaužta iš uolienų atodangos, ji buvo uždėta ant medinių ritinelių ir nutraukta su storom virvėm iki paskirtos vietos. Dar ir dabar jos stovi, — regimasis simbolis žmogaus atsiminimo ir galimybės.

II.

Taip suvystomas majų kė tik gimęs vaikas.

Išvažiuojant iš archeologinių miestukų, buvo proga pamatyti dabartinių meksikiečių gyvenimą

pro autobuso langus. Greitai iškiantys vaizdai visvien nepagrįstino meksikiečių lėto gyvenimo stiliaus. Mano akys pasirodė įgyvendinimas Majų laikų. Žmonės gyveno trobelėse su šiaudiniais stogais, labai mažai pasikeitusiais per tūkstantį metų. Prie kai kurių trobelių moterys kepė virš degančių liepsnų, neturėdamos krosnies. Retkarčiais pasisekdavo pažvelgti vidun per atdaras duris. Trobelės susidarydavo iš vieno vargingai įrengto kambario. Vientelis liudijimas mūsų laikų technologijos buvo televizijos, statytos garbės vietos. Lauke vaikais, gaidys, vištos ir šunys laktavdavo, nežinodami ir nesirūpindami, koks skirtingas jų pasaulis buvo nuo pravažiuojančių turistų, kurie per langus į juos žiūrėjo.

Atvažiuojant į Meridą, Yukatano transportacijos centrą, buvome gana šurkščiai įmesti į visiškai skirtingą pasaulį. Bet užuot jaučiantis peržengimą iš necivilizuoto į civilizuotą pasaulį, aš jaučiau, kaip atvirkščiai. Nežiūrint, kad dauguma tų meksikiečių, kuriuos mes sutikome, gyvena iš turistų, jie nei mokojo užtenkamai angliskai suprasti mūsų klausimų, nei žinojo apie turistinius reikalus. Pavyzdžiui, vienam Club Med viešbutyje mes neradom žmogaus (įskaitant ir šeiminką), kuris galėtų paaiškinti, kada grįžtantis autobusas išvažiuoja, kur pirkti bilietus, kur laukti ir t.t. Čia buvo darbininkai, pro kurių namus ir darbovietes tie autobusai kasdien pravažiuodavo. Galbūt tu problema esmė dalinai kilo iš jų pačių ir laikų. Niekas ten laiku nevykdavo. Ironiška, kad Majams laikas buvo beveik apsidėmęs. Jie turėjo net tris kalendorius, kai meksikiečiai bando nuo mažiau apie tai galvoti. Jų galvosena yra „mannana“ (rytoj). Laikas jiems yra nereikšmingas, nemaloni sąvoka, kiek galima mažiau sekama.

Kai meksikiečiai nutardavo kreipti šiek tiek dėmesio į turistus, rezultatai buvo juokingi. Jų nerūpestinga pažiūra ir šioj sritį atspindėjo. Kaip su laiku, jie mažai dėmesio kreipdavo į kalbos vertimus. Dažnai jie rašydavo amerikietiškus žodžius fonetiškai, sudarant mums galvosių: „dollars“ buvo išverstas „dollas“; A.M. (priešpie) pasidarė I.M.; „cheese“ buvo „chesse“. Vieną vakarą, žiūrint į vakarienių meniu, mes radom „pok chop“ parašytą kaip patiekalą. Pasiteiravę padavėjos apie tai, gavom komplikuatą, neiškę atšakymą. Avantiūriškai nusiteikę, mes užsisakėm. Mūsų nustebimui atnešė amerikietiška „pork chop“. Tokie įvykiai vis pralinksmindavo mūsų atostogas.

Išskrendant iš Meksikos Yukatano, jaučiausi turtinėmis. Įspūdis liko amžinai, kaip tas ilgai ieškotas perlą, pradžiuginamą ir praturtinamą jų savininką. Atsiminimai iš Yukatano — perla elgetos ir sultono.

(Archeologinė informacija papildyta Victor W. von Hagen knyga, „The Ancient Sun Kingdoms of the Americas“).

Ne tas yra didis, prieš ką milijonai, prispausti vergijos, žemyn galvas lenkia.

Vincas Kudirka

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1982 METAIS

10 dienų kelionė: Vilnius (5 naktys), Leningradas, Maskva. Išvykstama ketvirtadieniais iš New Yorko: balandžio 8, gegužės 13 ir 27, birželio 17, liepos 14, rugpjūčio 13, rugsėjo 2, 16, spalio 7.

15 dienų kelionė: Vilnius, Leningradas, Maskva ir Roma. Išvykstama pirmadieniais iš New Yorko: gegužės 3, birželio 28, rugpjūčio 30, rugsėjo 20.

15 dienų kelionė: Vilnius, Maskva, Leningradas ir Ryga. Išvykstama šeštadieniais iš New Yorko: birželio 12, liepos 31, rugpjūčio 7.

Jonas Adomėnas, vadovas
ORBITAIR INTERNATIONAL LTD.
20 EAST 46th STREET, NEW YORK, N.Y. 10017
TEL. 212 986-1500

RAŠYKITE DEL NEAPMOKAMOS BROŠIŲROS

MŪSŲ KOLONIJOS

Brockton, Mass.

LIETUVIŠKOS KŪČIOS

Brocktone Šv. Kazimiero liet. parapijoje eilę metų Katalikų moterų s-gos 15 kp. ruošdavo tradicines lietuviškas kūčias parapičiams ir kaimyninių parapijų svečiams. Pernai ir šiemet nebebuvo. Sąjungietės pavargo ir sąlygos pablogėjo salės atžvilgiu. Jos šiemet priekė kalėdinių kepinų, kūčių prėskūčių ir pardavinėjo papildymui savo išdą, iš kurio ir visas šalis skris aukso lietuviškos šviesos stiprinimui.

Lietuvos vyčiai savo tarpe gruodžio 20 d. parapijos saleje su ruošė tradicines Kūčias.

Kleb. kun. P. Šakalys sukalbėjo maldą, plotelių laužymas su geriausiais linkėjimais ir paruoštų valgių puota. Nukryžiuotojo Jėzaus seselė Elena Ivanaukaitė angliskai paskaitė Kūčių papročius, o E. Ribokienė — lietuviškai papasakojo, kaip Lietuvoje būdavo švenčiamos Kūčios, kokios nuotaikos, giesmės ir maldos prie kūčių stalo. Visi sugiedojo „Gul šiandieną“ dr. Petriū Biziniaus vadovaujant. Lietuvos Vyčių Kūčiose svarbą sudaro ne valgiai, ar salės aplinka, o jų ryšas praeitimi lietuviškųjų Kūčių gražiausias tradicijas ir vieningas noras perduoti jas savo vaikams ir vaikaičiams.

TRUMPAI APIE L. VYČIŲ KUOPĄ

L. Vyčių 1 kp. Brocktone tebėra veikli, nors nariai kiek ir sumažėjusi. Dažnai daro susirinkimus, siunčia atstovus į L. Vyčių seimus. Seimai buvo ir Brocktone. 1 kuopai globojant. Šion kuopon lietuviškos šviesos daugiausia įneša Pranė Bumula, dr. P. Biziniaus kasdienis žmogus ir kiti. Dabartinė kp. pirmininkė — Patricia Acorn. Valdymą sudaro 10 asmenų.

Gruodžio 24 d. Kūčių dienos vakarą Brocktone lietuvių šeimų languose šviesu. Tai iš arti ir toli šeimos nariai suvažiuoję ir vienišai kaimynai Kūčių vakarienių bendrame džiaugsmo. Šią gražią gruodžio 24 d. ramia naktį Šv. Kazimiero bažnyčios varpai giesmių melodijomis tikinčiųsiems kvietė į bažnyčią Dievo gimimo žmonių tarpe — Kalėdų šventėje pasimelsti. 11:30 val. vakaro parapijos choras vedamas komp. J. Gaidelio pusę valandos giedojo,

tikinčiuosius dvasiniai stiprino. 12 val. iškilmingos pamaldos — Bernelių Mišias atnaušo kleb. kun. P. Šakalys, asistavo dr. kun. A. Jurgelaitis O. P. ir kun. J. Dessi. Pamokslą pasakė klebonas. Mišias ir kalėdines giesmes įspūdingai giedojo choras ir solo — Marytė Bizinkauskaitė. Erdvi bažnyčia buvo pilna dieviško skambėjimo, besimeldžiančių širdis virpnančio ir Aukštųjų keliančio. Po pamaldų klebonas chorui ir solistei padėkojo. Parapičiai maldose ir per spaudą dėkoja.

PAGERBTAS KUN. P. ŠAKALYS

Šv. Kazimiero liet. parapijos klebonas kun. Petras Šakalys buvo pagerbtas Bostono dieceizijos švento Vardo draugijos gausiam suvažiuojam. Jis buvo pagerbtas ir apdovanotas aukščiausiu medaliu. Tokio pagerbimo tesulaukia tik to verti asmenys. Parapičiai džiaugiasi ir sveikina savo kleboną kun. Petrą Šakalį.

E. Ribokienė

APIE MEILĘ ERDVĖJE

Prancūzų filosofas Ipolitas Tėnas aiškino vienai Napoleono III dvaro damai kai kuriuos filosofinius klausimus.

— Kaip apibrėžtumėte „meilę erdvėje“ sąvoką?

— Na, pavyzdžiui, meilė hamake, — atsakė ji.

Filosofas daugiau nebeklausinėjo.

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus papročys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visuose atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavimu.

Kelias į altoriaus garbę

J. VAIŠNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga. Generalinės Postuliacijos leidinys 1980 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00. Gaunama DRAUGE.

ŠIOS PLOKŠTELĖS DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

Jėkunio A. Dvariono. Šokių muzikos rinkinys XXV

Jėkunio B. Dvariono. Šokių muzikos rinkinys „Svajonių atkūry“

1. Septintame rojuje — anglų valsas
2. Mūsų susitikimas — tango
3. Nuostabus berniukas — Cho Cho
4. Klejojančios rožės — lėtas fokstrotas
5. Ilgas — tango
6. Jėkunio A. Dvariono. Šokių muzikos rinkinys XXVI
7. Žibučio — valsas
8. Balti žiedai — manbo
9. Svajonės — tango
10. Nakties serena — tango
11. Aldona — tango
12. Kodėl neteįja — fokstrotas
13. El tu, mergyte — fokstrotas

Jėkunio B. Dvariono. Šokių muzikos rinkinys XXVII

1. Kur lankos žaliuoja — tango
2. Amour-Beginne
3. Lauku, sugrįžk — valsas
4. Suteikyk dainą — tango
5. Liūdna — tango
6. Marytė mėlynakė — fokstrotas
7. Tik tu, Rio Rita — fokstrotas
8. Senam sode — tango
9. Niekad nesimėli — cha cha
10. Jauna kai buvau — beguine
11. Šių nakt — cha cha
12. Pavydas — tango
13. Kaip ir aš — rock

Jėkunio B. Dvariono. Šokių muzikos rinkinys XXVIII

1. Faustas
2. Cavalleria Rusticana
3. Jėkunio V. Grigaliūnė
4. Jėkunio V. Grigaliūnė
5. Jėkunio V. Grigaliūnė
6. Jėkunio V. Grigaliūnė
7. Jėkunio V. Grigaliūnė
8. Jėkunio V. Grigaliūnė
9. Jėkunio V. Grigaliūnė
10. Jėkunio V. Grigaliūnė
11. Jėkunio V. Grigaliūnė
12. Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

Jėkunio V. Grigaliūnė

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI

GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI

PILETETES PRASYMAI ir

kitokios blankai.

Jvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

Jvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir valkuojame

visų rūšių grindis.

BURNYS

Tel — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai.

Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Jvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patarimai. Virtu-

vės ir vonios kabinetai. Keramikos ir

kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos

vamzdžiai išvalomi elektra. Į automa-

tą galite kalbėti lietuviškai, palikite

savo pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir

kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-

dimai ir pilna apraudo.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Jvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

Jvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

THE FORTY YEARS

OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Vaisnora

Apie istorinius lietuvių kovos

metus.

I anglų kalbą išvertė

Juozas Bulvičius

Minkštasis viršelias. Kaina \$2.95

Ši įdomi knyga gaunama:

DRAUGE, 4545 W. 63 St.,

Chicago, Ill. 60629

Lietuvos atsiminimai

Radijo valanda jau 40 metų tarnauja

New Jersey, New York ir Connecticut

lietuviams!

Kas šeštadienį iš WEVD Stoties

New Yorko nuo 8 iki 9 val. vakaro,

37.9 meg. FM. Taip pat klausykite

„Music of Lithuania“ programos kas

trečiadienį, nuo 6:05 iki 7:00 val.

vakaro, iš Seton Hall Universiteto sto-

tios, 93.5 FM. (WBOU)

Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS

234 Summit Drive

Watchung, N. J. 07080

Tel. — (201) 753-5636

Jvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE,

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių

dienrašis, gi skelbimų kainos yra vi-

siems prieinamos.

Jvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

FLATINKITE „DRAUGA“

REAL ESTATE

SIMATTIS REALTY

Rezidencinių ir pajaminių

namų pardavimas

Income Tax, Insurance, Notary Public

2951 West 63rd St. — Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

A. Saimininkienė kalbasi su Philadelphia korespondentu B. Vaškačiu.

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

REIKIAMAI NEVERTINTA DAILININKĖ

Šiame kontinente nūdien turime nemažai žmonių, besidariusių įvairiuose dailiojo meno žanruose: tapyboje, skulptūroje, keramikoje, kilimų bei tautinių drabužių audime, metalo bei gintaro apdirbime, margučių dažyme, medžio drožinėjimuose. Pastaruoju metu pradeda reikštis dar visai nauja meno šaka — šiaudinukų kūryba. Jos atstovė yra hartfordišė Aldona Saimininkienė.

Lapkričio 21 ir 22 d., pakviesta vietinio Lietuvių Tautodailės instituto sk., Philadelphia Lietuvių namuose, kultūros centro bibliotekoje, ji turėjo savo dailės darbų parodą. Buvo išstatiusi apie 20 įvairaus dydžio kūrinių.

Kad geriau supratus bei įvertinus menininkės darbus, dera bent trumpai paminėti jos vartojamą techniką. Rugiam pribrėndus, šiaudai sukarponi ir nuimama plona plėvelė. Tuo būdu gaunamas šviesus, gražiai blizgantis šiaudas. Jis skeliamas pusiau ir apie 5 min. pavirnamas vandenyje. Norint gauti auksinę geltoną spalvą, į vandinį reikia įdėti šiek tiek kepimui naudojamos sodos. Minkštas šiaudas išlyginamas lygintuvu ir gautos juostelės priklijuojamos ant „masking tape“. Kitoje jo pusėje išpašomas matytas ar vaizduojamas paveikslas. Po to jis iškerpamas ir priklijuojamas ant juodos, į aksomą panašios medžiagos. Gaunami labai gražūs spalvų kontrastai. Priejus dar į paveikslus įdėta dailininkės talenta, jos kūryba darosi labai patraukli, gyva. Kažkaip nesijaučia, kad tai padaryta iš šiaudų. Kūrimo meninę vertę dar padidina tinkamas įrėminimas.

Parodoje išstatyti darbų tematika buvo grynai lietuviška. Žiūrovų dėmesį ypač patraukė Kryžių kalnas, rėžėnais surakinta, prie kryžiaus suklupusi lietuvaitė, gražioje gamtovaizdyje žąsis bei avis beganantys piemenėliai, Eglė, žalčių karalienė, Jūratė ir Kastytis, gandrai su varliukais ir kt. Savo detaliu gražumu pasižymėjo voratinklis ir mergaitės atsisveikinimas. Parodos lankytojai A. Saimininkienės darbais buvo sužavėti. Nemažai jų išparduota ir gauta apšči užsakymų. Amerikiečių ir lietuvių tarpe ji jau yra paskleidusi per 1000 savo kūrinių.

Kyla tik klausimas, kodėl mūsų spaudoje į A. Saimininkienės kūrybą iki šiol nebuvo atkreiptas reikiamas dėmesys? Greičiausia todėl, kad ji savo darbus demonstruodavo tik kursančių būreliuose. Reikia manyti, jog ateityje dailininkė su parodomis išėjus į platesnes mases, jos meniški darbai bus tinkamai įvertinti ir priduos jai impulso kopiti didesnes aukštumas.

Saimininkienė dabartinį meninį lygį pasiekė ne iškart, o palaipsniui. Maždaug prieš 12 m. pradėjo su lietuviškais tradiciniais šiaudelių varstymais — įvairių geometrinų figūrų kalėdinėms egulėms darymu. Vėliau perejo prie snagių, juostų, o dar vėliau prie paveikslų.

Devynias vasaras praleido Neringoje, savo įgyta patyrimą per-

duodama skautams. Be to, su kursais buvo kviečiama į įvairias lietuvių kolonijas. Dailininkės manymu, su savo puoselėjamu menu yra supažindinusi apie 5 tūkst. savųjų, o dar daugiau amerikiečių, italų, lenkų, latvių. Pasak Saimininkienės, „per meną gana lengvai galima prieiti prie amerikiečių, jiems papasakoti mūsų tautos praeitį, bei dabartinę jos tragediją“.

Ją su kursais kviečia įvairios organizacijos, klubai, pradžios mokyklos, gimnazijos, universitetai, kolegijos, senelių prieglaudos. Šiuo metu domisi vaikai, suaugę ir gilaus amžiaus sulaukę žmonės.

Ilgoką laiką kursuose padarytus darbus parduodavo, kad vietėjams sukeltų lėšų. Šiuo metu kursai yra trumpi. Jų metu dailės supažindinamos tik su šiaudų paruošimu ir darbo technika. Parodos metu Philadelphiajį turėjo 37 kursantes.

Dabar visą laisvalaikį Saimininkienė praleidžia prie savo kūrybos. Daro įvairius eksperimentus, ieško kuo nors meniškesnio bei technikos paspartinimo. Ši menų šaka reikalauja didelės kantrybės. Menininkė paprastai pradeda kelti kūrinius tuo pačiu metu. Nusibodus prie vieno darbo, pereina prie kito. Kai kuriuos darbus, turint užsakyms, kartoją. Bet jie išeina ne kaip kopijos, bet ir kaip originalai, nes daro įvairius pakeitimus.

Jos kūryboje yra dielis ramtis paįsyba, kurios, turint gerą mokytoją, ji išmoko Muenchene, Vokietijoje, lietuvių gimnazijoje. Vienok, dailininkė galvoja, kad su teptuku yra daug lengviau viską, kas susikaupia širdyje, užfiksuoti drobėje, negu su šiaudeliais.

Aldona Saimininkienė nėra suinteresuota dideliais uždarbiais. Pasitenkina, jei suveda galus su galais. Todėl jos darbai yra gana pigūs — neprašoma 120 dol. ir greitai sklinda tiek amerikiečių, tiek savųjų tarpe. Yra pasiryžusi tuo keliu eiti ir toliau, nes viskuo, ką sukuria, nori pasidalinti su kitais. Linkėtina darbščiai dailininkės sėkmės ateityje ir gražaus atstovavimo lietuviams svetimtaučiu tarpe.

SKYRIAUS UZMOJAI

Lietuvių dailės instituto Philadelphiajį sk. greitai baigs antruosius savo gyvavimo metus. Per tą laiką gana gyvai reikšėsi visokeriojoje veikloje. Turi planų ir ateičiai. Sekančiais metais per Atvelykį yra užsimojusios suruošti labai puošnų, pirmą kartą Philadelphiajį, Velykų stalą. Ta pačia proga balandžio 17 ir 18 d. įvyks net trys parodos: A. Tamošaitienės kilimų, juostų paveikslų, bostoniško Lingertaičio sidabro bei gintarų ir vienos keramikės darbų ekspozicijos. Nori su kelti lėšų naujų statklių įsigijimui.

Skyrių, turintį apie 40 narių, globoja du dailininkai: Petras Vaškys ir Romas Viesulas. Dabartinę valdybą sudaro Genovaitė Macinienė — pirm., G. Kreivenaitė ir Danutė Surdėnienė — vicepirmininkės, Vanda Jankuvienė — išd., Marija Rauginė — sekr. ir Aušra Bagdonavičiūtė — ofic. fotografė.

Bronius Vaškaitis

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, III.

LIETUVIŠKOSE PAMALDOSE

Lemonte ir jo apylinkėse gyvena jau daug lietuvių. Jų vis daugiau atvyksta pasimelsti lietuviškai atnašaujamos šv. Mišiose. Visi patenkinti, kad Lemonto LB apylinkės valdyba surado šią bažnyčią ir suorganizavo lietuviškas šv. Mišias.

Keliai čia geri, didelio judėjimo nėra. Prie bažnyčios yra daug vietos automobiliams pastatyti. Bažnyčia erdvi, daug suolų ir kėdžių. Taipgi erdvas prieangis, su specialiais įrengimais rūbams pasikabinti. Čia prieangyje yra ir kelios minkštos kėdės, silpniesiems prieš šv. Mišias dar paliešti. Čia pat pabendravinimui nemažas kambarys su stalais ir kėdėmis. Jeigu mūsų šv. Mišių lankytojai susilaukia svečių, tai ir juos atsiveža, kad pamatytų gražią ir erdvią bažnyčią, o tuo pačiu po šv. Mišių pabendravitų su apylinkės lietuviams.

Štai gruodžio 25 d., penktadienį, Jėzaus gimimo šv. Mišiose dalyvavo Adolfas ir dr. Alicija Ruibiai, muzikas Alvydas ir dr. Vitalija (Ruibytė) Vasačiai su sūneliu Valduku bei jų svečiai iš Clevelando — dr. A. Ruibienės brolis dr. Edmundas Lenkauskas su dukrelėmis. O taipgi lietuviškos veiklos veikėjai Anatolijus ir Danutė Milūnai su sūnumis Vyteniu ir Rimu bei svečiais Vytautu ir Janina Januškais iš Clevelando.

KAZIN AR ILGAI?

Labai malonu rašyti ir džiaugtis, kad turime bažnyčią, kurioje meldžiamės lietuviškai. Bet po kiekvieno karto prieš šv. Mišias ir po jų, o ypač pabendravinimo kambarėje, kai kurių lietuvių elgesys mane ir kitus nerūkančius ne tik nedžiugina, bet kelia išgastį.

Jau niekam nepaslapstis, kad tabako dūmai labai kenkia ne tik pačiam rūkančiam, bet ir priartėjus kambarėje esančiam. JAV kova su tabako rūkytojais užvirė pilnu smarkumu. Labai daug amerikiečių, pamatę rūkymo žalą, meta rūkyti, o kaip su lietuvišiais? Bažnyčioje dar nedrįsta užsirykti, bet po šv. Mišių tuoj vėl skubiai ieško cigaretės ir čia pat jau dūmus pučia. Jie visai nemato, kad čia pat yra vaikų, net ir kūdikių, o taip pat ir nerūkančių moterų ir vyrų, kurie yra priversti išplūstus dūmus kvėpuoti.

Tas pat ir susirinkus pabendravinimo kambarin. Jie mano, kad tas kambarys skirtas tik rūkančioms ir kad jie gali rūkyti kiek tik nori.

Iš lauko tik įėjus į bažnyčios prieangį, prie pat durų yra pastatytos dvi didelės peleninės su sausu smėliu. Reikia suprasti, kad

rūkytojai įėję turi rūkomą cigaretę užgesinti į smėlį. O pabendravinimo kambarėje peleninės išdėstomos ant stalų, kad mažiau tektų sugaišti rankiojant nuorūkas nuo grindų, tuo rūpinasi LB apylinkės bažnytinis komitetas. Ar rūkytojas pagalvoja, kas bažnyčios prieangį ir pabendravinimo kambarį valo nuo primetėtų nuorūkų. O tą atlieka tas pats minėtus bažnytinį reikaly vedėjas su žmona, kartais dar kai ką pasikvietęs. Visiems jau išvažinėjus, jie dar pasilieka. Surankioja nuorūkas ir stengiasi viską švariai palikti. Nuorūkas dar įmanoma surinkti, bet prie grindų prilipusių pelenus tai be plovimo neįmanoma išvalyti. Mes atvykę randame visur didžiulią švarą, bet ar taip viską paliekame? Ar galvojame, kas atsitiks, jei semin-

narijos vadovybė apsispręs daugiau mūsų nebeatyti. Atsiminkime, kunigų seminarijos vadovybė, leisdamas lietuviams naudotis bažnyčia, prieangiu bei pabendravinimo kambariu, nenorėjo pelno ir jo neprašė, tik simbolinę nuomą, kurią mes mokame iš šv. Mišių metu surinktų aukų.

Jau turėjome sunkumų beiškodami lietuviškoms pamaldoms vietas. Net trijų bažnyčių vadovybės atsisakė mus įsileisti, tik šios vienos vadovybė lietuvius supratu ir priėmė po savo sparnu. Tad darykime taip, kad galėtume šioje bažnyčioje ilgai išsilaikyti.

Andrius Laukaitis

Gerumas neturi ribų, blogumas gi apribotas savyje, taip, kad jis pagaliau pats save sunaikina.

Timpler

— Juodos rankos pasaulį peLiet. patarlė

A. + A. JUOZAS VINGILIS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė sausio 13 d., 1982 m., 8 val. ryto, sulaukęs 74 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Vytautas Vingilis su žmona Jennie ir jų šeima, svogerka Elizabeth Pethunis, sūnėnas Raymond Pethunis su žmona Kay, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionio žmona buvo a. a. Marija ir brolis a. a. Peter Pethunis.

Priklaušė Marquette Parko Liet. Namų Savininkų draugijai.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street. Lankymo valandos ketvirtadienį nuo 5 iki 9 val. vakaro ir penktadienį nuo 2 iki 9 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 16 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šventiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Brolis, brolienė, svogerka, sūnėnas ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad pergyvenęs skausmus, 1982 m. sausio 3 d. mirė mano brangus mylimas vyras

A. + A. ADOLFAS BAGDONAS

Gimęs Lietuvoje, sulaukęs 78 m. Amerikoje išgyvenęs 30 metų. Palaidotas sausio 5 d. mauzoliejuje, Kalvarijos katalikų kapinėse, St. Petersburg, Floridoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona, du broliai su šeimomis Lietuvoje ir mano sesers duklė Elfi Strynski bei artimieji.

Gilią padėką reiškiu: kunigams, atnašavusiems šv. Mišias, tėvui K. Butkui už nuosirdų vadovavimą laidotuviams, Kazimieriui Kleivai ir Elenai Bacevicienei už artimą pagalbą, šventas Mišias užprašiusiems, aukotojams per Tautos Fondą velionį jaminti, visiems mieloms laidotuvių dalyviams ir užuojautos pareiškiusiems. Lieku giliai dėkingame su jumis.

Liūdinti ŽMONA

MOTULĖS DAINOS

Įdainavo "SODAUTO" Bostono Lietuvių Etnografinis ansamblis, kuriam vadovauja Gita Merkevičiūtė-Kupčinskienė.

Tai lietuvių liaudies dainos kaip: Išleido močiutė. Susėdė baidžiauinkai. Vai dariau, dariau lyseles. Vaikų šokis. Vai tu rugeli. Ant kalno malūnėlis. Išgeriau vieną. Augo kaimė mergelės. Sėriau žirgelį. Kam tie ratai. Polkute. Kur bazužė samanota ir kitos. Malonu klausyti, nes senovinės lietuviškos liaudies dainos parodytos autentiškoje liaudinėje formoje.

Kaina su persiuntimu \$7.95. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

BRONIUS KVIKLYS

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

Leidinyje gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat palikti atieties kartoms galimai tikresnį ir neįsireiktą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad atieties lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškių religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę — tai kaip rašo autorius knygos įvadžioje.

"Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvą ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išvaidą. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuve. Spausdino MORKUNO spaustuve. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidvklia. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1982 m. sausio mėn. 14 d.

5

Mirus

A. + A.

EGIDIJUI PETRUŠAIČIUI,

liūdinčiai velionio seseriai ELENAI PAZERIENEI ir jos šeimai gilią užuojautą skausmo valandoje reiškia

L.D.K. BIRUTĖS DRAUGIJOS
Los Angeles skyriaus BIRUTIETĖS

Brangaus brolio

A. + A.

VALENTINO KUZMOS

vienerių metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos šeštadienį, sausio 16 d., 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Sesuo nuosirdžiai prašo visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

LIUDA BUTIKIENĖ IR ŠEIMA

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by

Užsakymus siųsti:

MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

PAŽINKIME MAŽĄ LIETUVĄ

(JOS 4000 METŲ ISTORIJA)

Prof. dr. Povilo Kušnerio studija apie Mažąją Lietuvą: "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis", išleista Sovietų Mokslo Akademijos. Vertė A. Tenisonas. Gausiai iliustruota su keleta žemėlapių. Istoriko Sauliaus Girmiaus plati anglų kalba santrauka (Summary). 224 psl. kietais viršeliais. Spaudė M. Morkūno spaustuve. Išleido: Liet. Miškininkų Sąjunga Išeiv. Kaina su persiuntimu \$10.90. ILL. gyv. primoka 50 centų (taksų). Užsakymus siųsti: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

APLINK MUS

× **JAV Atstovų rūmuose**, Washington, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas vyks vasario 17 d. Amerikos Lietuvių Tarybos prašomas tuo rūpinasi kongresmanas Frank Annunzio. Amerikos Lietuvių Taryba visiems Atstovų rūmų nariams ir senatoriams siuntinėja laiškus, prašydama įminėti įsijungti.

× **Dail. Viktoras Petravičius**, gyvenantis dabar Union Pier, Mich., plačiai aprašytas kaip nepaprastas menininkas "South Bend Tribune" iliustruotam magazine. Viršelis papuoštas dailininko nuotrauka, o prie straipsnio dar įdėtos penkos spalvotos nuotraukos, vaizduojančios patį dail. Viktorą Petravičių su žmona ir jo meną.

× **Donata Karužienė**, dirbanti prie "Draugo" paruošimo spausdinimui, eidama slidžią gatvę, susižeidė ranką. Dabar gydytis namie, bet manoma, kad už savaitės vėl galės būti darbe.

× **Vyčių choras** giedos Daily Plazoje, miesto centre, vasario 16 d., antradienį, 12 val. Dainuos lietuviškas dainas. Prašomi dalyvauti žiūrovais ir kiti lietuviai iš Chicago.

× **Jonas Adomaitis**, Tinley Park, Ill., K. Daugvydas, Detroit, Mich., Stasys Vilinskas, Windsor, Conn., V. Ruseckas, Sun City, Ariz., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Albert Kremeris**, Palos Hts., Ill., B. Andriukaitis, Chicago, Ill., Jonas Kontautas, Centerville, Mass., Jadvyga Jurkūnienė, Detroit, Mich., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Birutė Bagdonienė**, Palos Hts., lietuvišką organizaciją darbuotoja, atsiuntė 10 dol. aukų už kalėdines korteles. Labai ačiū.

× **Dr. L. J. Ragas**, Bloomingdale, Ill., visuomenininkas, už kalėdines korteles, atsiuntė 10 dol. aukų. Po 7 dol.: Teklė Kukta, Phoenix, Ariz., Petras Maleta, Chicago, Ill., Marija Galučenė, Rockford, Ill. Ačiū.

× **Prof. Vytautas Marijošius**, West Hartford, Conn., pratešdamas "Draugo" prenumeratą, atsiuntė ir didesnę auką. Labai dėkojame.

× **A. a. Petro Kubilius** 3-ms metinėms prisiminti, šv. Mišios bus aukojamos sausio 17 d., 9:15 val. Tėvų jėzuitų koplyčioje. Taip pat sausio 15 d. šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, sausio 16 d., šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Winnipege ir Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, Kanadoje. A. a. Petro draugai ir pažįstami prašomi į prisiminti savo maldoje. Žmona ir vaikai (pr.).

× **Važiuoju į Floridą** vasario pirmą savaitę. Galiu paimti vieną ar du keleivius, mokančius mašiną vairuoti. Norintieji važiuoti prašomi skambinti telefon. (815)—838-4190. (sk.).

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užkeik!** — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, aviena, versiena, dešros ir t. t. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Telef. 436-4337. (sk.).

× **NAMAMS PIRKTI PAŠKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× **Jaunimo centro taryba** sausio 5 d. nutarė skelbti 1982 metų Jaunimo centro metais. Prieš 25 metus Jaunimo centras atvėrė savo duris lietuvių jaunimui, organizacijoms ir bendrai lietuvių visuomenei. Jaunimo centro 25-rių jubiliejinį metų veiklos komitetą sudaro kun. Juozas Vaišnys, tarybos pirmininkas dr. Jonas Račkauskas ir valdybos pirmininkė Irena Kriaučiūnienė.

× **Lietuvių Tauragės klubas** kviečia savo narius į metinį susirinkimą sausio 24 d., sekmadienį, 2 val. po pietų Šaulių namuose. Nariai prašomi dalyvauti, nes bus renkama nauja valdyba. Taip pat prašomi atsiųsti nario knygeles. Po susirinkimo bus vaisės.

× **Po 5 dol. atsiuntė:** dr. K. Pemkus, Sleepy Hollow, Ill., Pranas Zailskas ir Joe Mikulis, ciceriškiai, B. Paliulis, Boston, Mass., V. Kubilius, Westwood, Mass., Petras Balčiūnas, Dolran, N. J., J. Baris, Glen Ellyn, Ill. Labai ačiū.

× **Julius Živatkas**, Chicago, Ill., V. ir J. Ramūnas, Euclid, Ohio, Janina Biliūnas, Mentor, Ohio, Ignas Juzėnas, Palos Hts., Ill., V. Jaskauskas, Dayton, Ohio, S. Tamašauskas, Waukegan, Ill., J. Čižauskienė, Cicero, Ill., E. Grigalaukas, Berwyn, Ill. Visi aukojo po 5 dol. Ačiū.

× **Kazys Gudėnas**, Medford Lakes, N. J., atsiuntė 4 dol. auką. Po 3 dol.: L. Mažeika, A. Paškus, Vincent Gelazunas, B. Paulionis. Ačiū.

× **Antanas Bumbulis**, Toronto, Kanada, J. Janickas, Chicago, Ill., George Ciparis, Ont., Kanada, Maria Labanauskas, Evergreen Park, Ill., užsisakė naujausią leidinių už didesnes sumas.

× **Raymond E. Paskus**, Darien, Ill., A. Sidlauskas, Phoenix, Ariz., Bronius Mudėnas, Worcester, Mass., Juozas Grigaliūnas, St. Petersburg Beach, Fla., Balys Rūkštelė, Farmington Hills, Mich., A. Kungys, Hacienda Hts., Cal., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Juozas Rudzinkas**, Union Pier, Mich., prie prenumeratos atsiuntė ir 17 dol. auką. Labai ačiū.

× **Tony ir Sophie Dameikai**, Durand, Ill., atsiuntė kartu su prenumerata ir 100 dol. čekį kaip paramą savo dienraščiui. T. ir S. Dameikas skelbiame garbės prenumeratorių, o už lietuviškos spaudos vertinimą ir gražią auką tariame ačiū.

× **Ernestas Blindnikas**, Centerville, Mass., atsiuntė 8 dol. auką. Po 7 dol.: Mečys V. Pučiūnas, Rochester, N. Y., Eugenia Sinadskytė, Portland, Oregon, Raymond Viskanta, W. Lafayette, Ind., Petras Pecenkis, Elizabeth, N. J. Nuosirdus ačiū.

× **Poetas Henrikas Nagys**, Montreal, Kanada, J. Končius, Westchester, Ill., F. Klimaitis, Cleveland, Ohio, Ed. Milkauskas, Detroit, Mich., dr. V. B. Gylis, Richardson, Tex., Vladas Stasukas, Yonkers, N. Y., visi atsiuntė po 7 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Viktoras Vizgirda**, Centerville, Mass., A. Milašius, Lockport, Ill., Rūta Penkiūnas, Burke, Va., P. Didžbalis, Waterbury, Conn., J. Uksas, Pasadena, Cal., Petras Jakutavičius, Kanada, N. Kulikauskas, So. Ozone Park, N. Y., G. Klimas, Little Fall, N. J., atsiuntė po 4 dol. aukų. Po 2 dol.: K. Tamošaitis, E. Radionovas, Albert Gevis. Visiems labai ačiū.

× **Stasys ir Liudvika Kybartai**, Chicago, Ill., aplankė "Draugą" ir paaukojo 13 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Šv. M. Marijos Gimimo** parapijos mokyklos Motinų klubas rengia metinį banketą — tradicinius šokius sausio 30 d., šeštadienį, 7 val. vak. mokyklos salėje. Bus vakarienė ir meninė programa.

× **"Bridges, Lithuanian-American Newsletter"** 1981 m. lapkričio ir gruodžio mėnesio numeris pasiekė redakciją. Šiame numery duodama žinių iš okupuotos Lietuvos ir lietuvių kultūrinės bei visuomeninės veiklos išsivijoje. Yra iliustracijų sąžinės kalinių ir kalėdinių lietuvių tradicijų. Neužmiršta ir šv. Kazimiero seserų vienuolijos 75 metų sukaktis. Redaguoja dr. S. Goštautas, techniška redakt. Dalia Bulvičiūtė, administruoja "Darbininko" administracija (341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207).

× **Kun. V. Kriščiūnėvičius**, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos klebonas, Southfield, Mich., mums rašo: "Siunčiame mūsų parapijos čekį sumoje 50 dol. už pagarsinimą mūsų pavasarinės gegužinės ir rudens pavašarinių balių". Labai ačiū už auką.

× **Algirdas Kalavinskis**, Lake in the Hills, Ill., Maria Givnora, Ann Arbor, Mich., A. M. Kizis, Palos Verdes, Cal., Vitalis P. Žukauskas, Woodhaven, N. Y., kun. A. Jurgelaitis, Providence, R. I., Petronėlė Kinont, Springfield, Ill., Petras Kudukis, Cleveland, Ohio, L. Žeruolis, Hot Springs, Ark., A. Markelis, Cicero, Ill., Elena Andruškytė, Hot Springs, Ark., atsiuntė po 5 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **S. Abramikas**, Springfield, Ill., B. Dombrauski, taip pat iš Springfield, A. Blažys, Laval, Kanada, Sandra J. DeClerq, Lake Forest, Ill., M. Stašaitis, Chicago, Ill., užsisakė naujausią leidinių už didesnes sumas.

× **Inž. Juozas ir Aldona Rimkevičiai**, Chicago, Ill., visuomenininkai, atvyko į "Draugą" ir įteikė 15 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Dėkojame už paramą lietuviškai spaudai.

× **Ag. Vladas ir Eleonora Velžai**, Santa Monica, Cal., pratęsė "Draugo" prenumeratą už 1982 metus ir pridėjo 57 dol. auką savo spaudos paramai. V. ir E. Velžus skelbiame garbės prenumeratorių, o už dosnią auką dėkojame. Velžai yra čekiškiškai ir tik prieš kelerius metus išėjo į pensiją ir persikėlė gyventi į Californiją.

× **Kazys Gimžauskas**, St. Petersburg Beach, Fla., visuomenininkas, mūsų bendradarbis, pratęsdamas "Draugo" prenumeratą atsiuntė ir 11 dol. auką. Labai ačiū.

× **Inž. Rimantas Griškeis**, Wilowbrook, Ill., už kalėdines korteles atsiuntė 15 dol. auką. Nuosirdus ačiū.

× **Rūta Širmulytė-Kazlauskienė**, A. Griškeis, A. Tamošiūnas, Stella Genevičius, C. Janušauskas, Juozas Raila, Edmundas Korzonas, Kazimieras Beiga, Antanas Matukas, O. Kremeris, A. Šakalys, A. Panuškis, visi iš Chicago, atsiuntė įvairiomis progomis po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

× **Jurgis Lasinskas**, St. Petersburg Beach, Fla., atsiuntė 6 dol. auką. Po 4 dol.: Antanas J. Audronis, A. P. Keblinskas, Po 3 dol. — Juozas Kralikauskas, K. Janulis. Po 2 dol.: — M. Janonis ir A. Lipčius. Ačiū.

× **Rita Bureikienė**, Glendale, Cal., Pranas Lekutis, Fruitport, Mich., Vytas Vaičekauskas, Roswell, N. M., dr. Jonas Jusionis, Santa Monica, Cal., M. Kizis, Tecumseh, Ont., Kanada, Jonas Rimkūnas, New Buffalo, Mich., Rūta Ozers, Hinsdale, Ill., visi atsiuntė po 10 dol. aukų už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

Los Angeles Lietuvių Fondo atstovai su viešnia iš Clevelando. Iš kairės: Vl. Simoliūnas, Milda Lenkauskienė iš Clevelando, Pranas Grušas, Asta Grakauskaitė ir LB Vak. apyg. pirm. R. Dapšys. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LITUANISTINIS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRAS

Šiomis dienomis Illinois valstijos draugijų registre Springfielde buvo įregistruota nauja lietuvių mokslo įstaiga — Lituanistinis tyrimo ir studijų centras (angl. Lithuanian Research and Studies Center) su nuolatine būstine Jaunimo centre, Chicagoje.

Naujos institucijos tikslas: rinkti įvairią lituanistinę medžiagą — knygas, žurnalus, laikraščius, studijas, dokumentus, nuotraukas iš lietuvių gyvenimo bei veiklos ir kitus lituanistinius dalykus, turinčius istorinės reikšmės; globoti minėtų dalykų rinkėjus — kolekcionierius, būdėti ir žiūrėti, kad nepažūtų vertinga lituanistinė medžiaga, paruošti ją mokslinėms studijoms ir sudaryti reikiamas sąlygas norintiems ją pasinaudoti, atlikti įvairius mokslinio tyrimo darbus.

Tokios institucijos reikalus jau seniai buvo keliamas. Apie tai buvo nekartą rašyta spaudoje, tačiau konkrečiai šiuo reikalu nedaug kas buvo padaryta. Šiuo atveju iniciatyvą ėmėsi grupė vidurinio ir vyresnio amžiaus mokslo žmonių, kurie ir pasirašė reikiamus dokumentus. Naujoji institucija bus nepelno tikslų siekianti organizacija ir naudosis visomis šio krašto tokioms institucijoms teikiama privilegijomis.

Svarbiausias naujo Tyrimo centro iniciatorius yra prof. dr. Jonas A. Račkauskas, dabartinis Pedagoginio lit. instituto rektorius. Kitų iniciatorių ir būsimų direktorių tarpe yra šios pavardės: dr. Vytenis B. Domušis (teisės istorikas Jonas Dainauskas, Pasaulio Lietuvių archyvo direktorius rašyt. Česlovas Grincevičius, kun. Vaclovas Gutauskas, SJ, Bronius Kvilyks, dr. Arūnas Liulevičius, prof. dr. Tomas Remeikis.

Tuo tarpu naujoji institucija prisiglauso Jaunimo centro patalpose ir yra Pedagoginio Lituanistikos instituto globojama. Sausio 9 d. čia buvo susirinkę iniciatoriai pirmajam posėdžiui, kuris buvo labai gyvas. sklan-

Laura Putriūtė

CHICAGOS ŽINIOS

MIRĖ VYSKUPAS

Joliet vyskupas Romeo Blanchette, 69 m., mirė sausio 10 d. šv. Juozapo ligoninėje. Sirgo paralyžium.

DIDELI NUOSIMCIAI

Chicago miestas nusprendė užtraukti 136.2 mil. dol. paskolą, kuri bus išmokėta įnešamais mokesčiais. Numatyta, kad už šią paskolą miestui teks mokėti 13% palūkanų.

24 MIRTYS DĖL ŠALČIO

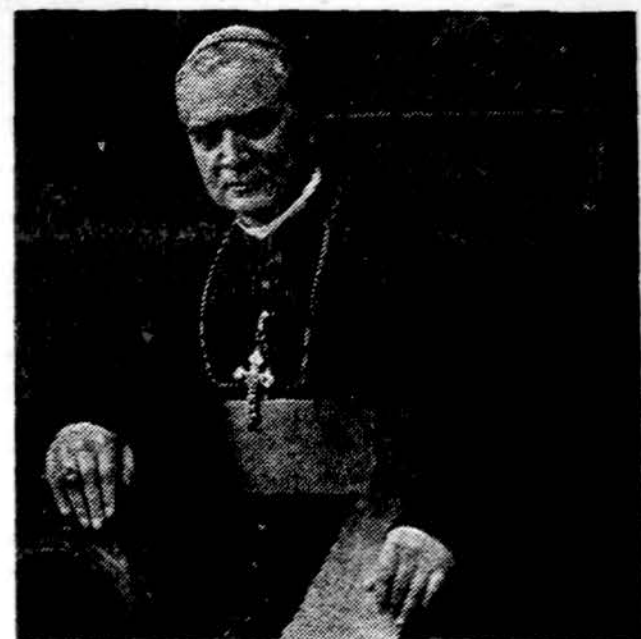
Chicagoje ir artimose apylinkėse dėl didelių šalčių iki sausio 12 d. imtinai mirė 24 žmonės nuo širdies smūgių šalčių poveikyje.

PARDUOS GARAZUS

Chicago miestas nusprendė parduoti du pelninguosius garažus: 506 N. Rush ir 533 N. St. Clair. Praeitais 1981 m. Chicago miestas iš 7 savo garažų turėjo pajamų 4.4 mil. dol., o iš automobilių statymo automatų — 7.1 mil. dol.

UGNIAGESIAI - PADEGEJAI

Teisėjas Adam Stillo rado kaltais du Chicago ugniagesius: W. E. Hack, 43 m., ir J. B. Keil, 39 m., kurie nuteisti už padėginą apleistą namo 4144 N. Kenmore Ave., Chicagoje, 1980 m., kai buvo ugniagesių streikas. Dabar jie laisvi už užstatą. Galų būti nuteisti kalėti iki 7 m. kalėjimo.

Prisimenant arkiv. Jurgio Mutulaičio mirtį, nuo sausio 18-os iki 26-os dienos marijonų koplyčioje Romoje bus laikoma

MIŠIŲ NOVENA

UŽ SUNKIAI SERGANČIUS LIGONIUS.

Norintieji prie šių mišių prisidėti prašomi rašyti:

Rev. Joseph Dambruskas, M.L.C.
1575-A So. 10th St.
Milwaukee, Wisc. 53204

Vardas ir pavardė _____
Adresas _____
Intencija _____
Auka _____

Dr. Antanas Razma, buvęs fondo valdybos pirmininkas, dabar Lietuvių dienų rengimo komiteto pirmininkas, kalbasi su žurn. Antanu Juodvalkiu apie tolimesnę Fondo veiklą. Nuotr. P. Maletos

MAIŠTINGA MERGAITE

Columbia kolegijos, Chicagoje, dramos studija, talkinant Steppenwolf teatrui, stato C. McCullers komediją "The Member of Wedding". Vaizduojama maištinga dvylikametė mergaitė, kuri ypač išgyvena savotišką vienetą savo brolio vedybų akivaizdoje.

KURAS SALTYS

Šaltosiomis dienomis namų šildymas Chicagoje pareikalavo dvigubai didesnių kuro išlaidų.

DEL KLAIDINGO ĮVAŽIAVIMO — 4 LAVONAI

R. Wilkins, gyvenęs 7938 S. Merrill Ave., Chicagoje, nubasas 3 m. kalėti. Jis į Chicago Skyway greitkelį įvažiavo keliu, kuris skirtas automobiliams išvažiuoti. Susidūrė penki automobiliai ir buvo užmušti 4 žmonės, pats Wilkins buvo sužeistas.

APGAUDINĖJO STUDENTUS

Areštuotas E. P. Jones, kad jis susikvietė kolegijų studentus į Regency viešbučio balių salę Chicagoje, pavaišino ir išdalino jiems po 50 ar daugiau loterijos bilietų, įprašydamas juos pardavinėti po dolerį. Laimėtojus buvo žadami automobiliai ir kiti vertingi dalykai. Kai Jones už salę viešbučiu išrašė nepadengtą čekį, policija suėmė, kad jis apgavikas ir jį patraukė teismui.

KINGO GIMTADIENIS

Daugumas Chicago, Cook apskr. ir Illinois valstijos įstaigų ir teismų sausio 15 d. bus uždaryta, švenčiant 53-čią mūždyto dr. Martin Luther King gimtadienį.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštad. 9-12 val.
ir pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.